

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๕

วันพุธที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๒๑

ณ พระที่นั่งอภิศกุนต์

เริ่มประชุมเวลา ๘.๕๕ นาฬิกา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีสมาชิกมาประชุม ๓๔ คน
เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕ ผู้ใดจะขอแก้ไขอย่างไรหรือไม่
ไม่มีสมาชิกขอแก้ไขอย่างใด

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ถ้าไม่มีผู้ใดขอแก้ไขประการใด
ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติ
ระเบียบวาระที่ค้าง เรื่องอำนาจมัยของพระราชบัญญัติของพระ
มหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ประการใด
หรือไม่

นายจง ใจภักดี : เมื่อวันก่อนนี้ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกผู้เกียรติ
ท่านหนึ่งได้กล่าวนำขึ้นเป็นข้อที่ ๒-๓ คือคุณหลวงประกอบ ฯ เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบจากข้าพเจ้ากล่าวนำขึ้นนี้ ไม่ใช่ข้อที่ ๒-๓ แต่เป็น
ข้อพิเศษ คือคือของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นของข้าพเจ้าเอง ไม่
ไปสนับสนุนผู้ใด ข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจเป็นอันมากในปัญหาเรื่องอำนาจมัยของ
ของพระมหากษัตริย์นั้นหนักใจเหมือนกบฏเจ้าอนุวงศ์อยู่บนดงคนเดียว แต่
ว่าความหนักใจนี้ค่อยบรรเทาเบาบางลงไปในขณะที่ได้ฟังความคิดเห็นของท่าน

LIRT

ผู้ใหญ่อีกหลายท่านเช่นเจ้าคุณเทพอัคร เจ้าคุณศรีวิธสารวาจาและเจ้าคุณเทพ
 หัตถิน ซึ่งท่านเหล่านั้นได้เห็นด้วยในการที่จะให้พระมหากษัตริย์ได้มีอำนาจ
 ยั่งยืนเต็มที่ และถ้าหากว่าเมื่อท่านได้ทรงรับขังแล้ว เมื่อสถาปนาตั้งอยู่แล้ว
 ถวายชนม์ไปอีก ก็มีพระราชอำนาจขอให้ท่านปรึกษากับประชาชนได้ ซ็อน
 ชาวเจ้าก็เห็นด้วยเหมือนกันกับที่ท่านผู้ใหญ่ ๓-๔ คนท่านได้ว่ามานี้ แต่ว่า
 มีความเสียใจเป็นอันมากซึ่งจะต้องคัดค้านท่านผู้ใหญ่นางคน ซึ่ง ชาวเจ้าได้ เคย
 เห็นด้วยกับท่านมาหลายครั้งมากมาย แต่บังเอิญครั้งนี้ไม่เห็นด้วยคือเจ้าคุณ
 อรรถกรวิชัย ๆ ท่านไม่ชาวเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะว่ามีปัญหาเรื่องอำนาจที่ยัง
 พระมหากษัตริย์เป็นปัญหาเกี่ยวกับกษัตริย์ยังพระราชบัญญัติ ถ้าหากว่า
 เราไม่ถวายพระราชอำนาจแก่ในหลวงให้ถึงที่สุด ก็จะเป็นปัญหาด้านระบอบ
 มากกับพระองค์ท่านเองและประชาชนด้วย ในฐานะที่ชาวเจ้าเป็นประชาชน
 ผู้หนึ่ง ชาวเจ้ารู้สึกดีที่เห็นด้วยกับท่านไปขังขังในหลวงให้สิ้น โดยท่าน
 ไม่เห็นชอบด้วย ชาวเจ้ารู้สึกดีที่เห็นแทนพระองค์ท่านและคือชาวเจ้าเอง
 ด้วย ในฐานะของพระเจ้าแผ่นดินของประเทศไทยที่เราอยู่แล้วที่ท่านเป็น
 พ่อแม่ของผกับพระเจ้าแผ่นดินของฝรั่งมาก ที่จะไปเปรียบอะไรกับพระเจ้า
 แผ่นดินฝรั่งนั้นเราจะเปรียบเทียบได้ยากเต็มที่ ดังมีคำว่าเมื่อท่านยังมีขังอะไร
 มาแล้ว ไม่เชื่อก็คงแล้ว จะไปบอกไม่ได้ มันก็เกินดีพิสดารมาก
 ที่เดียว ชาวเจ้าเห็นว่าเราไม่ควรจะเป็นเช่นนั้น ที่เราทำคือถ้อยรัฐธรรมนุ
 ษณ์เขาเป็นอย่างไร อย่างที่คุณหลวงสวัสดิ์ชวาท ท่านเคยบอกถ้อย รัฐธรรมนุ
 ษณ์นั้นเขาบอกถ้อยพระมหากษัตริย์ไม่ลงพระปรมาภิไธยแล้วจะประกาศ เป็น กฏ-
 หมายไม่ได้เป็นอันขาด นี่หมายความว่าเขายังถวายอำนาจพระเจ้าแผ่นดินของ
 เขาอย่างเด็ดขาดแล้ว เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วท่านไม่คิดจะไปปรึกษาใครขอ
 ความเห็นประชาชนซึ่งท่านมีอำนาจเด็ดขาดของท่านแล้ว เพราะว่าเราจึง
 รัฐธรรมนุญด้วยอำนาจพระมหากษัตริย์เพราะว่าเราไม่ได้ถวายอำนาจเด็ดขาด
 ถึงปานนั้นเมื่อท่านได้เข้ามาในครั้งแรกได้มาครั้งแรกแล้ว หากถ้าท่าน

กับผู้มีสภาพด้อยชนไปอีกนอกด้วยนัยนัยอย่างนี้ ครั้งที ๒ นั้นผมมาแต่หัวหน้า
บอกว่าจะขอให้ผมยังเขาไว้ ถ้าหากว่าผมยังขอให้ผมยังในสมัยประชุมของ
สภาผู้แทนที่เดียว เพราะว่าจะได้เปลี่ยนจิตใจของสภาผู้แทนต่อไปจะได้
รู้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนต่อไปจะว่าอย่างไร เพราะว่าเปลี่ยนจิตใจอันนี้
ก็ตกไปท่านไม่ต้องขอที่เราจะขออำนาจพระมหากษัตริย์ไว้ในรัฐธรรมนูญที่จะ
ขอมติประชาชน ก็จริงเราถวายท่านเท่านั้นเองท่านอาจจะไม่ได้ใช้ตั้ง ๑๐ ปี
๒๐ ปี หรือ ๓๐ ปี แต่ว่าเราถวายท่านก็เกรงกลัวไปต่าง ๆ ซึ่งท่านเห็นไปใน
ทางเบ็ดเตล็ด ข้าพเจ้าว่าทำไมท่านไม่เห็นทางขอปิตุสมบัติแต่ถาวรไป
ปรึกษาประชาชนพลเมืองข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เสียหายอะไร แล้วจะให้ ประชาชน
ปรึกษากฎหมายอย่างไร เพราะยังห่าง ข้าพเจ้าว่าเป็นแต่เพียงว่าถ้ามองว่า
เยศหรือในท่านนั้นเดี๋ยวนี้ไม่ต้องทำอะไรพิมพ์ครีดีเงินตั้งข้างถ้าเห็นกับในหลวง
ตั้งเงินถ้าหากว่ามีรัฐสภาที่ส่งแกลงอย่างนี้ถึงายนี้คนเดียว แล้วทำไมข้าพเจ้า
จึงเป็นห้องใบในเรื่องอำนาจ ก็เพราะเหตุว่าในเรื่องในเมืองไทย ๆ จะต้อง
พึ่งท่านออกมาก เพราะเหตุว่าประชาธิปไตยของเราที่ท่านสมาชิกผู้แทนก็คิดว่า
เป็นชั้นประถมศึกษาข้าพเจ้าว่าเราพึ่งสอนเค้นจะชั้นบันไดไม่ได้จะตูดตงมากขอ
หัก เพราะฉะนั้นเราต้องการพระเจ้าแผ่นดินช่วยเป็นผู้ที่คอยดูแลเราอยู่ แล้ว
เพราะเหตุที่ไม่เชื่อในหลวงแล้วเราจะเชื่อสภาผู้แทนราษฎรมากกว่า ข้าพเจ้า
ไม่เห็นด้วยขอคัดค้านอย่างสุดกำลังในปัญหาเรื่องสังคม ข้าพเจ้าขอว่า
ปัญหาเรื่องสังคมข้าพเจ้ามีเรื่องแต่ที่ว่าเรื่องสังคมพระมหากษัตริย์ท่านเข้าสังคม
ท่านเป็นแต่ที่ท่านอาจจะช่วยประเทศชาติได้มากมาย แต่เมื่อเช่นนั้นถ้าเรา
ไม่ถวายอำนาจพระมหากษัตริย์จะน้อย เมื่อน้อยแล้วใครจะนับถือ ขอให้
ยื่นไปถึงพระมหากษัตริย์ผู้เป็นหัวหน้า ๆ ชาติกันมีแต่แม่แต่ พระมหา
กษัตริย์จักพรรดิเสด็จมาหาเองอะไรก็เบาบางลงไปมากที่จะเงินงานผู้เป็น
เพราะเหตุที่ว่าอำนาจจิตใจที่ช่วยทำให้คนชนเกรงมันช่วยให้คนชนเกรงขามก็ด้วย
คือว่าราษฎรเขาพูดอะไรเป็นเสียงเดียวกันหมด อะไร ๆ ก็มันเสียงเป็นอัน

เคยด้วยกัน เขาอาจจะตายแทนพระมหากษัตริย์ได้ ถึงแม้ว่าฉันจะไม่อาจ
 แล้ว คนอื่นก็เกรงใจเหมือนกัน ในข้อนี้ข้าพเจ้าขอโทษไทยด้วย
 ให้มาก ๆ ในการที่จะถวายพระพรราชอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ เรื่องถวาย
 ให้ท่านเท่าไรก็ยังเป็นเกียรติแก่ประเทศชาติเรามากเท่านั้น และเรื่องกำหนด
 อายุในการว่าโดยข้าพเจ้าเห็นว่า ๓ เดือนนั้นน้อยไป เราตกลงกันแล้วว่าจะให้
 ๑๐ ปีครึ่งหนึ่งหรือสองปีเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นถ้าเราจะให้พระมหาก
 กษัตริย์เพียง ๓ เดือนน้อยกว่า๑๐ปีครึ่งก็ย่อมเป็นไปได้ เพราะจะถวาย
 เป็นว่าเราให้พระเกียรติแก่พระองค์ท่านน้อยกว่า๑๐ปีครึ่ง ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย
 ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้พระราชอำนาจแก่ลอร์ดสมัยประมุขของสภาผู้แทนราษฎร
 ที่เกี่ยวข้อง เพราะว่าการยุบมณฑลเพื่อประโยชน์อะไร ก็เพื่อให้คนหรือคนน้อย
 ในความคิดความเห็นนั้น เคารพท่านมาบางลงไป หรือเพื่อจะยกคิดได้ว่า
 เมื่อเหตุการณ์ได้ผ่านไปแล้วจึงคิดได้ในภายหลังว่าควรจะมีมณฑลหรือไม่ หรือ
 หรือถ้ายังมีมณฑลจะยังมีอยู่หรือไม่ ความจริงเรื่องการยุบมณฑลเป็นเรื่อง
 ที่จะได้ประโยชน์ทั้งนั้น ไม่ใช่ประโยชน์อะไรเลย เพราะว่าการกฎหมาย
 โดยมากเป็นพระเดช ถ้ากฎหมายนั้นเพื่อจะออกไปลงโทษประชาชนเท่านั้น
 ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงมีมณฑลแล้วก็ไม่เห็นเป็นการเสียหายอะไร
 เพราะท่านอาจจะเห็นด้วยไม่สมควรออกไปลงโทษประชาชนต้องได้รับโทษ เพราะ
 ฉะนั้นจึงเห็นว่าเป็นการไม่มีโทษอะไรเลยที่เดียว ท่านบอกว่าการหากว่าถวาย
 พระราชอำนาจให้พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษาแก่ประชาชนได้แล้ว ท่านอาจจะ
 ต้องส่งราชสัมพันธ์ ข้าพเจ้าเห็นตรงกันข้าม คือถ้าหากว่าเราไม่ให้พระราช
 อำนาจแก่ท่าน ท่านอาจจะต้องส่งราชสัมพันธ์มากกว่า เพราะเหตุไร
 เพราะเหตุว่าในหลวงท่านทรงอุทธรณ์มาทั้งหมดด้วยประการทุกประการไปอีก
 ไม่ยอมเห็นด้วยท่าน ก็ควรให้ท่านปรึกษาประชาชนพลเมืองซึ่งเป็นเจ้าของ
 อำนาจอธิปไตยได้จึงจะเป็นการถูกต้องแล้ว เพราะว่าอำนาจอธิปไตยมาจาก
 พลชนเรากับกันชนอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะให้พระองค์ท่านปรึกษากัน

LIERT

ประชาชนจะเป็นการเสียหายอะไร ข้าพเจ้าก็เป็นประชาชนมาจากประชาชน ข้าพเจ้าได้ฟังเสียงเท่าที่ได้ผ่านมาหลายหัวเมืองที่ท่านบอกว่าประชาชนเรายังโง่ ข้าพเจ้าเห็นว่ามีโง่หรือ - เราคาดคิดว่าฝรั่งเสียข้า ข้าพเจ้าผ่านเมืองฝรั่งมาหลายหัวเมืองแล้วเห็นว่าฝรั่งโง่กว่าคนไทยเสียอีกนะ ในระบอบประชาธิปไตยนี้เสียงทั้งหลายควรเป็นเสียงของประชาชน ประชาชนเขาชอบรู้ตัวว่าอะไรดี อะไรไม่ดี อะไรที่ควรเขาได้และอะไรที่เขาไม่ต้องการ ท่านก็พูดแล้วถ้าเขาเห็นว่าอะไรที่เป็นภัยเขาก็ไม่รับเอาได้ เมื่อเขาเห็นว่าดีเขาก็รับ ข้าพเจ้าเห็นว่าเขาเพียงเขสหรือในท่านพูดแล้ว ท่านไม่ต้องการอะไรมามากนักไม่มีประโยชน์อะไรที่ท่านจะไปบังคับคือนั้น เรื่องการยุบสภานั้นก็เช่นกัน ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกอภิปรายมามาก เรื่องที่ก้องท่านพูดกันมากมายว่ามีความจำเป็นที่จะทำได้เช่นขบถภา การยุบสภาข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรระบึกษาประชาชนพลเมืองซึ่งเขาเป็นเจ้าของก็จะเสียหายอะไร เพราะประชาชนพลเมืองเขามีเป็นเจ้าของแล้วอำนาจก็อยู่กับเขา เมื่อผู้แทนของเขาทำอะไรแล้วเขาอาจจะไม่เห็นด้วย เขาอาจจะโทษตัวแทนของเขาได้ แต่ก็เป็นหลักเบื้องต้นด้วยการที่จะให้พระเจ้านั้นเป็นหลักประกันไม่ให้เกิดความเสียหายก็ต่อกรณีรัฐประหารนั้นได้บ่อย ๆ คือไม่ให้ความกดดันดังมาได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่าควรจะต้องวางอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ให้ทรงยับยั้งได้เต็มที่ตลอดสมัยประชุม แล้วตลอดสมัยประชุมแล้วมีมติใหม่เข้ามาอีกท่านก็ไม่สามารถที่จะทำอะไรได้ซีก ข้อให้ความปรึกษาประชาชนของท่านได้อีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นอย่างนั้น

๑๐.๐๐ น.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช : วันแรกข้าพเจ้าไม่ได้มาฟังในเรื่องนี้ก็รู้สึกว่าเป็นเรื่องสำคัญ ได้ฟังมาว่าหนึ่งถึงสองครั้งจึงได้เข้า สดตามระเบียบวาระพูดถึงเรื่องอำนาจของพระมหากษัตริย์ แต่การที่จะเสนอ

LIRT

ประเทศไม่ใช่อย่างนั้น ที่จะขอเสนอเป็นปัญหาเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างเท่านั้น แล้วพฤติกรรมนี้ต้องพร้อมใจกันว่าเป็นประชาคมที่แท้จริงหรือไม่ เพราะฉะนั้น กรณีที่ขอประชาคมให้ประชาชนลงมติหนักในกรณีที่จะประชุมรัฐสภาหรือไม่ จะเป็นวิธีบังคับหรือไม่ สมมติว่าจะใช้ในประเทศเราจะเป็นหาชนรัฐหรือไม่ มีปัญหาอย่างนี้ที่เสนอ แต่ที่พูดบางที่ไม่ใช่อย่างนั้น เป็นเรื่องกฎหมาย คอมเพล็กซ์ เป็นเรื่องยุ่งยากว่าเขาหรือไม่เขา ไม่ใช่เทคนิค อย่างกฎหมาย ที่ไม่ชัดเจนมากที่เดียวกันมาก เพราะฉะนั้นจะเอาเครื่องมือนำมาใช้ติดกับเรื่อง ที่ไร้ผลกับขั้นตอนประเด็นแน่นอนว่าเขาหรือไม่เขา อย่างประเทศไทยจะเป็นหาชนรัฐหรือไม่ จะมีสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาผู้แทนราษฎรอย่างไรก็ได้ว่าเขาหรือไม่เขา แต่เรื่องกฎหมายธรรมชาติพูดกันผ่านจากสภาผู้แทนราษฎรผู้แทนสภาผู้แทนราษฎรพระมหากษัตริย์ ถ้าไม่ตกลงกันได้ก็เสนอไปเฟรนคอม ชั่วเจ้าเขาใจว่าเป็นเรื่องคอมเพล็กซ์ กฎหมายดีหรือไม่ ไม่เป็นการตกลงกันว่าจะตัดสินอย่างไร ข้าราชการเห็นว่าเรื่องจะไม่ถูกกับที่เป็นมาแล้วเท่าที่ในต่างประเทศเขาใช้เฉพาะกรณีเท่านั้น แต่จากนั้นก็ให้ประชาชนลงคะแนน เขาหรือไม่เขา โดยที่ประชาชนทั้งหลายย่อมจะวินิจฉัยได้ตามสติปัญญา ไม่ใช่ด้วยศรัทธาเต็มใส่ในเรื่องอื่นๆ ข้าราชการไม่รังเกียจในกรณีที่ขอประชาคม แต่ว่ายังเกรงว่าสภาวการณ์ของรัฐบาลนี้ ถ้าเราใช้แล้วจะไม่ได้ประชาคม เพราะว่าถ้าการที่จะได้ประชาคมเฟรนคอม ก็คือ อย่างประเทศสวีเดน เซอร์เดนมาร์ก ฝรั่งเศสของเรามาก คือประเทศเขาหนึ่งสี่พิมพ์ก็ไปถนัดทุกคนทุกผู้ แต่อัตนชนทางก็ไปถนัดทุกคน และเขาก็มีศักดิ์ของพลรบ คือราษฎรตั้งสมาคมชนด้วยวิจาร์ณกรณการเมือง คิด ตาม อยู่ ทุก วิถี ทาง เพราะฉะนั้นมีปัญหาการเมืองก็ตัดสินได้ แต่ของเราไม่มี ส่วนมากรัฐสภาที่ไม่ทำไว้ในไหนหนึ่งสี่พิมพ์ก็ไม่ได้ฮัน วิถีก็ไม่ได้ฟัง ข้าราชการราษฎรไม่ใช่โง่ แต่จำเราจึงทำไม่ได้เขาจากพอ ไม่ติดคือให้ราษฎรเขาชี้ว่าของเรามี

แต่พอนเทศเรียน แต่ทนมเรายังไม่ได้ทวามกรณีใดที่จะตัดสินใจอย่างไร
 ส่วนนี้ได้น่าจะไม่ใช้ประชาชาติ มันอะไรก็ไม่ทราบ เพราะฉะนั้นเราตัดสินใจ
 ไม่ถูกต้อง อาจจะมีภาระหนัก แต่ท่านผู้ชกน่าน่าแต่พอนเทศเรียน อย่าง
 เด็กเลี้ยงแกะ เรื่องหมาบ้า ข้าพเจ้าก็พลอยกลัวไปด้วย ครึ่งชาวภาคหลวง
 ไม่มีส่วน แต่อาจจะมีกษัตริย์หรืออาจจะเป็นรัฐบาลเมื่อไรก็ไม่รู้ ทนเป็น
 มีปัญหาเฉพาะหน้ากตวระจะต้องระวัง เท่าที่สังเกตประเทศที่ใช้เรเฟเรนคอม
 หรือเพดมิชท์ก็ ประชาชนของเขามักการศึกษาพอจะวินิจฉัยได้ ของเรา
 การศึกษากลางไหนท่านวินิจฉัยได้เอง ข้าพเจ้าไม่จรรยาจรรโลง แต่ว่าผู้ปกครอง
 ไม่ให้โอกาสเขา ถ้าคอกบฏไม่มาเพราะพระอาทิตย์ยังไม่ต้องแดง ไม่ใช้
 ความผิดของคอกบฏ แต่เป็นความผิดของพระอาทิตย์เอง ที่นเราระนำ
 เพลมชีพหรือเรเฟเรนคอมมาใช้ด้วยเหตุจะเป็นทางคงที่ท่านสมาชิกพูด มา ข้า
 พเจ้าเคยคำนึงเสมอ เมื่อมีข้อเสนอนี้อะไรที่จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อ
 ราชบัลลังก์ ข้าพเจ้าคำนึงถึงการกระทบกระทั่งพระราชอำนาจพระมหากษัตริย์
 ที่ตั้งสมาชิกฐานข้าพเจ้าเคยคำนึง ในข้อนี้ข้าพเจ้าคำนึงโดยอาศัยที่สัน
 เดียวกันคือว่าจะเป็นการมีเหตุทำให้ราชบัลลังก์ทอนไหวมาก ภายใต้ระบอบ
 การปกครองที่ใช้อยู่ในเวลานี้กับอยู่แต่จวการที่มีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว ถ้าถว
 พระราชอำนาจให้มาปัญหานับปรัษาหรือคือประชาชนเท่าที่พึงกระทำ ก็จ
 กลายเป็นพระมหากษัตริย์ลงมาเล่นการเมืองละเล่นอย่างมีอันตราย อยา
 ถ่มว่าเมื่อเกิดปัญหาชนเราคิดกันไม่ได้ และใครเถาะเป็นผู้ใช้ในทาง
 ครกกันข้าม พระเจ้าผู้เป็นต้นก็อดมาชกรูฐฐานเอง พระมหากษัตริย์
 องค์เดียวจะอยู่บนบัลลังก์คง ๑๐๐ หรือ ๒๐๐ คน แต่ก่มีการขัดแย้งกัน นน
 ก็พระมหากษัตริย์--และใครจะทราบในการกระทำนั้น ๆ แต่ถ้าพระองค์ไม่เห็น
 ด้วย อย่างน้อยพวกนักไม่พอใจ นักการเมืองไม่พอใจแล้วก็จะเกิดการไม่
 ใจเนื้อเชื้อใจพระมหากษัตริย์อย่างนั้นอย่างนั้นและแพร่หลายไปหมด เป็นการ
 กระทบกระเทือนต่อบัลลังก์ซึ่งเป็นต้นมก้อยู่ในนา ๆ ประเทศ แต่ข้อนี้

เป็นอยู่ไม่ได้ และถืออยู่ไม่ได้ ถ้าไม่ใช่อำนาจที่ให้อีกจะไม่ได้ผล และก็จะเป็นการยุ่งยาก ในกรณีที่เกิดขึ้นที่ปรึกษาารัฐมนตรี ข้าพเจ้ามองเห็นว่า มีนัยมากในตามวิถีที่จะเกิดขึ้น มีสภาต่างแต่ก็มีสภาบน มีการบีบขังและ ให้อำนาจได้เท่าที่สมควรแล้ว เพราะฉะนั้นการที่จะเอาเครื่องมือมาใช้ข้าพเจ้า เกรงว่าผลเสียจะเกิดขึ้น และจะได้ผลน้อย ในหลักการนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะระบอบที่เราใช้เรามี คิง อิม ปาเลียมেন্ট อย่างของอังกฤษ ไม่ใช่ คิง เซอร์ ออฟ ปาเลียมেন্ট คือมีเรื่องอะไรราชรัฐก็ตามกันไป คือเมื่อมีการบีบขังพระมหากษัตริย์ก็ทรงทำตามความเห็นชอบของสภาสูง ใน ระบอบการปกครองผสมบริเตนมาจากราชรัฐของเราปกครองโดยพระบรม เคา ษา- นุภาพ แต่มาในสมัยนี้ในระบอบรัฐธรรมนูญมีกันทั่วโลก เมื่อเรามีพระ มหากษัตริย์ปกครองเต็มออกกฎหมาย คืออำนาจที่จะให้ความคุ้มครอง ระบอบ น้อย แต่พระมหากษัตริย์ก็ทรงมือเบากว่า แต่เป็นหลักการของเรา ในสมัยนั้น เราจะมาพูดว่าเรามีใช้ท่านมันไม่ได้อย่าลืมนึกว่าเวลานั้นพระเจ้า แผ่นดินอยู่ใต้รัฐธรรมนูญ ไม่ใช่ราชาธิปไตย นี่เป็นข้อเท็จจริง เพราะฉะนั้น ในเรื่องนี้เราขอพูดว่าพระมหากษัตริย์ออกกฎหมายนั้นไม่ได้ แต่เป็นเพียง ในนาม กฎหมายทุกฉบับต้องมีพ่อมณีด้วย คือด้วยคำแนะนำและยินยอม ของรัฐสภา เพราะฉะนั้นการที่จะพูดกันว่า เป็นการฉ้อฉลพระมหากษัตริย์ นั้นเป็นการพูดที่ผิด ท่านเป็นแต่ตั้งพระนามขึ้นแจ้งด้วยความแนะนำเห็นชอบ ของรัฐสภาไม่ใช่ออกกฎหมายของพระองค์ท่านเองในนามของปวงชน เพราะ ฉะนั้นที่ออกกฎหมายเป็นการฉ้อฉลพระมหากษัตริย์นั้น ข้าพเจ้าว่าไม่ตรงกับระบอบนี้ และพระมหากษัตริย์ควรจะทรงปกเกล้า ๆ ในพระมหากษัตริย์ อำนาจอยู่แต่สภา ไม่ใช่อยู่ที่พระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทำหน้าที่ ปกเกล้า ๆ แนะนำแต่ก็บีบขังอย่างมาก ไม่ใช่เป็นผู้ตัดสินเด็ดขาด ไม่ใช่ เป็นผู้ชี้ขาด ในสภาของบ้านเมือง ถ้าอย่างนั้นเรามาสู่ระบอบราชา ธิปไตย ไม่ใช่หลักของอินปาเลียมেন্ট เป็นหลักของเจ้าคออฟปาเลียมেন্ট

LIART

อีกอย่างหนึ่งความวิ่งเครื่องมอไม้โซ่ไม่มี มอขี้แฉะ คือการที่
 ประเทศที่เกิดชนตงขนาดเปลี่ยนแปลงว่ายากเหลือเกิน เวลาเราไม่
 ความมอขี้แฉะเดียว เรามีมอขี้แฉะสองสภา ถ้าผู้แทนมีกฎหมายร่างกฎหมาย
 ถ้ากฎหมายไม่ดี แต่ต้องการจะให้ดี ก็จะทำให้อำนาจปรัการราษฎรว่า จะเด
 กฎหมายมาทำไม บ้านเมืองถ้าไม่ดีก็ยอมสภาเดียว สภาดังก็เป็นผู้มอขี้แฉะไป
 ตลอดสมัยประชุม เวลาเมื่อที่จะเปลี่ยนแปลงมอขี้แฉะนี้โต เราก้ให้เวลามา
 มากำยของแฉะนี้ เพราะฉะนั้นความคดขี้แฉะของราษฎรก็ดกคดขี้แฉะมากมา
 เหลือเกิน เครื่องมอขี้แฉะถ้าถึงขนาดไปไม่ไหวจริง ๆ ก็ยอมสภา ยอมสภา
 เดียวเหมือนกัน คือเฟรเรนคอมคือสภาผู้แทนขี้แฉะคือตั้ง พระมหากษัตริย์ก็ทรง
 ใช้อำนาจยอมสภาแล้วกับออกให้เปลี่ยนใหม่ ก็เป็นวิธีที่บัญญัติไว้แล้ว ซึ่ง
 คล้าย ๆ กับวิธีเฟรเรนคอม ก็ถือว่าเฟรเรนคอมมากมาย ซึ่งเป็นวิธีให้
 พระมหากษัตริย์ทรงเล่นการเมือง ชาวเจ้ารู้สึกเหมือนกันว่า ประชาธิปไตย
 ก็ได้พูดเสมอมา ชาวเจ้ามันบริก่าตั้งด้อมเค้น ชาวเจ้าอย่าจะให้เค้นและ
 อยากรจะให้อ่างเสียอีก เพราะจะได้เค้นได้เร็ว ๆ แต่การวิ่งในถิ่นเรื่องจะกลายเป็นว่า
 ชาวเจ้าไม่ปล่อยให้อ่างชาวเจ้าวิ่งไปถางถนน แล้ววิ่งทับตา
 คอยเหตุคนชาวเจ้าจึงไม่เห็นด้วย

๑๑.๑๕ น.

นายเทพ โชตินิซิต : ความจริงประเทศ ๒ ขอนญัตติต้องขึ้น
 เมื่อไปอยู่ในข้อ ๖ ทวิเข้าด้วยกัน คือญัตติพิศเป็นอันคม ๖ แล้วมี ๖
 ทวิซึ่งคุณหญิง ๆ ได้เสนอจะใหม่เฟรเรนคอม หรือเพลมนิซิต ก็เลยอภิปราย
 ตลอดไปด้วย ซึ่งชาวเจ้าเคยเสนอให้แยกออกจากกันเสียก่อน แต่มีญัตติ
 พิศเพราะอำนาจขี้แฉะของพระมหากษัตริย์ จะมีเพียงใด ที่รัฐสภาจะเสนอ
 ขึ้นไป ชาวเจ้ามเถาน ขอให้พิศเรียงนก่อน ส่วนญัตติหาเรื่องเฟรเรนคอมและ
 เพลมนิซิตเอาไว้พิศคนที่หลัง จังอยู่ มมังคนพิศก็ตั้งว่าอำนาจของพระมหา-

เท่านั้น แต่ถ้าหากว่าพระมหากษัตริย์ทรงพหุหมายความว่าราชฎีเขาเห็นกับ
รัฐสภา ตอนที่พระมหากษัตริย์ท่านจะอยู่โตใหม่ อาจจะต้องทรงถาดออก
ทรงพหุหมายความว่าราชฎี เขาเห็นกับรัฐสภาหรือ เห็นกับรัฐบาลท่านจะทรง
อยู่โตหรืออาจจะต้องถาดออกซึ่งเป็นเรื่องที่เขาจะเสี่ยง ก็มีการแพ้นระหว่าง
พระมหากษัตริย์กับรัฐสภาซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะว่าอำนาจ ๒ ใน ๓ ใน
รัฐสภานั้นสูงกว่าพลเมือง ที่จะเลือกคนเป็นผู้แทนเข้ามาแล้วข้าพเจ้าจึงมีความ
เห็นว่าจะเพราะญัตตินั้นอันเราควรแก้ไขรัฐธรรมนูญ เท่านั้นคือให้อำนาจยังมี
๓ เดือน แล้วส่งลงไปรัฐสภาและมีเสียง ๒ ใน ๓ แล้วประกาศเป็นกฎหมาย
ได้แต่ยังมีคนพูดว่าทำไมถึงไม่ให้ในหลวง มีใจโดยไม่มีพระปรมาภิไธย
หมายความว่าท่านไม่ ทรงเห็น คอยที่จะให้ ประธานสภาหรือ นายกรัฐมนตรีเป็น
กฎหมายเช่นกัน เมื่อไม่ให้เป็นเช่นนั้นคือว่าท่านต้องทรงเช่นทุกฉบับเป็นสภา
หรืออย่างไรก็ตามท่านก็ต้องเช่น เพราะว่าอย่าถามว่าคนในโลกนี้ต้องมีแพ
แต่ละคน แม้ถึงใน หลวงแห่ง ระบบประชาธิปไตย ถ้าท่านเป็นในหลวง ที่แท้จริง
ท่านก็ทรงแพเป็นไม่ใช่ชนะทุกคราวไม่มีใครในโลกนี้ ชนะทุกคราว อาจจะมีแพ้
มีชนะ แต่ความเสียงส่วนใหญ่เป็นเช่นนั้นท่านอาจจะยอมแพ้ก็ได้ หรือไม่
แพ้ท่านก็ให้เป็น นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นเรื่องที่จะ เข้มๆ คือไป จะเอาอย่างไร ก็ได้
ทรงต้องอย่าง ซึ่งท่านจะเห็นว่าเป็นการที่ในหลวง ทรง โทรมมันน้อยใจหรืออะไร
ก็แต่ด้วยเหตุดังนี้ ข้าพเจ้าได้กล่าว มาแล้วจึงขอขานัญญาเรื่องรถไฟแวนคอม
เพอมซัทไปพูดให้หลัง จึงขอให้พูดในเรื่องนี้ก่อน

๑๐.๒๐ น.

นายอินทว สึงหนेत्र : ข้าพเจ้าไม่ได้ฟังเมื่อต้นก่อน ๆ เท่าที่
ฟังมานั ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความเห็นอย่างสม่ำเสมอที่พูดเมื่อก่อนคือว่าการตัดสินใจของ
ประชาชนที่จะให้พระมหากษัตริย์เขาไป โตใหม่ เราเฟรนคอมเพอมซัทของพระเจ้าไม่
เห็นด้วยเพราะเหตุว่าเป็นเรื่องที่จะเข้ามาในที่ จะให้อำนาจแล้วให้ราชฎีตัดสิน

LIART

เป็นดังที่ไปไม่ได้ ข้าพเจ้าคิดว่าเราเริ่มกันแล้วในสถานที่เป็นเช่นนั้น เพราะเหตุว่าถวายอำนาจเด็กธมาชิกด้วย ๑๐๐ เปอริเซ็นต์เต็ม คือสภาตั้งราษฎรไม่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วสภาเราที่เริ่มกันอยู่ว่าประชาชนยังไม่เข้าใจ แต่จะเกิดว่าประชาชนเกิดเข้าใจแล้วมีความเข้าใจในการที่จะออกเสียงเขาหรือไม่เอาเสียหรือไม่ และทำไมเดี๋ยวนี้ประชาชนเกิดเข้าใจและมีความเข้าใจในการที่จะออกเสียงเขาหรือไม่เอา เสียหรือไม่ ในข้อนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่าจะทำเช่นนั้นก็แปลว่าฉันขอ ทศภา นรรมกัน ครั้งหนึ่ง แล้วและเป็นอันตรายเป็นใหญ่ที่ข้าพเจ้าคิดว่าไม่น่าจะมี ในทันที ที่จะมาพูดเรื่องนี้ เมื่อสภา ๒ สภาซัดกันและพระมหากษัตริย์จะเป็นผู้บังคับและให้ราษฎรเป็นผู้ตัดสิน ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย ข้าพเจ้าคิดว่าในเรื่องนี้ก็อย่าควรเอามาเทียบกับประเทศนี้เลย ถ้าจะเอามาพูดก็ควรเอาเรื่องอื่นมาพูด ในประเทศนี้เราพูดในเฉพาะประเทศที่ว่าพระราชอำนาจที่ยิ่ง ของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญเราควรจะถูกกันเฉพาะเรื่องเท่านั้น และข้าพเจ้าเห็นพ้องกับธมาชิกเหมือนกันว่าอย่างไรก็ดีเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงเลือกธมาชิกสภาตั้งมาแล้วก็เราอย่าให้พระองค์ท่าน ต้องมาเสี่ยงพระบรมเดชานุภาพ ไม่เพียงอะไรกันอีก ถ้าหากว่าจะให้ท่านสัก ๓๐ วันเพื่อที่จะยับยั้งไว้แล้วมาให้รัฐสภาตัดสินอีก ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการเพียงพอแล้ว ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้

๑๐.๒๓ นาฬิกา

นายชวลิต อภัยวงศ์ : เวลานประเทศนี้หมดเขตอยู่ ๒ ประเทศ ว่าการยับยั้งของพระมหากษัตริย์ในเมื่อรัฐสภาไม่เห็นด้วย และเดี๋ยวขอมติราษฎร ข้าพเจ้าจะขอพูดแต่ในเฉพาะประเทศที่ว่าเมื่อรัฐสภาไม่เห็นด้วยแล้วให้พระมหากษัตริย์ไปขอมติราษฎรนั้นข้าพเจ้าจะขอพูดในข้อนี้เสียก่อน ในการที่จะให้พระมหากษัตริย์ไปขอมติประชาชนในการที่พระองค์ไม่เห็นด้วยกับรัฐสภา ข้าพเจ้าเห็นว่ามันเป็นอันตรายเป็นอันมาก เพราะว่าเดี๋ยวนี้ขอมา

LIRT

ในรัชกาลที่ ๗ ซึ่งแม่พระองค์ท่าน ต้องแพ้เสียแก่ผู้แทนราษฎรในขณะนั้น พระองค์ทรงส่งตราขมบังคับ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นภัยต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อแพ้ความเห็นประชาชน แล้วทำไมเสียท่านก็ต้องส่งตราขมบังคับเป็นอันตรายอย่างยิ่ง เวลานี้เราก็คงยอมรับกันทั่วไปแล้วว่าประชาชนของเราเมื่อก่อนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเราก็อภิปรายกันว่าควรจะมอบอำนาจนั้นให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้ง เพราะว่าอาณาประชาราษฎรของเราซึ่งมีการศึกษาเล่าเรียนไม่เพียงพอ และเราก็ได้ผ่านชั้นนี้ไปแล้ว และถ้าเกิดจะมีคราวให้พระมหากษัตริย์ไป ขอมติจาก ประชาชนใน เมื่อพระองค์ไม่เห็นด้วยกับรัฐสภาที่แต่งตั้งว่าประชาชนยังไม่มีการศึกษาเพียงพออย่างยุโรปเรา และถ้าให้พระมหากษัตริย์ขอมติไปยังประชาชนแล้ว อาจจะมีกติการวมเมืองไปยังดังเดิมให้ประชาชน ทำการ จัดแย้งต่อความนึกคิด ขององค์พระมหากษัตริย์แล้วทำการขอถอนพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ก็องค์แพ เมื่อแพ้แล้วก็อยู่ไม่ได้ก็ต้องส่งตราขมบังคับ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรให้พระมหากษัตริย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองมากเกินไป ประเทศในยุโรปเขาการปกครอง ระบบประชาธิปไตย เขา ยังไม่มี ประเทศใดที่ พระมหากษัตริย์ทรงจัดให้แล้วถอนที่ต่อรัฐสภาแล้วขอมติได้ ก็ยังไม่เคยมีประเทศใดที่เรามีพระมหากษัตริย์ทรงจัดให้แล้วถอนที่ต่อรัฐสภาแล้วไปขอมติราษฎร แม้แต่ในประเทศอังกฤษเองก็ไม่มีเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรอย่างยิ่งที่จะปล่อยให้เป็นอย่างนั้น แต่ส่วนการปกครองระบบที่เรียกว่า รีพับลิกันที่เคตพี คอรัฟเวอเม้นท์ก็ขออำนาจขมไม่ให้แล้ว อำนาจบริหารให้กับรัฐบาล อำนาจนิติบัญญัติให้กับสภา อำนาจตุลาการให้แก่ทนายศาล เมื่อเช่นนี้ก็ทรงมีอำนาจเด็ดขาดอยู่แล้วที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ทำไมจะให้ชกกับรีพับลิกันที่เคตพี คอรัฟเวอเม้นท์ เพราะเป็นการชกกับทั้งทางหลักและชกกับทั้งทางจิตใจ ชกกับการศึกษาของประชาชนที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

๑.๒๖ น.

นายสุวิชัย พันธุ์เกษมชัย : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกผู้มั่งคั่งเกียรติค่าน่าไม่ควรมีเพ็ดขีตโดยให้สิทธิกับประชาชนออกเสียง ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวแก่ข้อที่ท่านคิดค่านเป็นเรื่อง ๆ ไปอย่างนี้

ในมรดกที่ท่านนำมาเป็นข้อคิดค่าน ตัวอย่างเช่นว่าที่ไม่มีการออกเสียงโดยประชาชนในกรณีที่มีความเห็นขัดแย้งในระหว่งรัฐสภาเกี่ยวกับการออกกฎหมายนั้นแล้วจะเป็นการที่เรียกว่าทำลายราชบัลลังก์ หรือกระทบกระเทือนต่อราชบัลลังก์นั้นประการหนึ่ง บางท่านบอกว่าจะพึงเอาพระมหากษัตริย์ลงมาดูการเมือง แต่ความจริงนั้นเป็นความเข้าใจผิดซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าการเข้าใจอย่างนั้นจะไม่ได้ ในระบอบการปกครองที่เรียกว่าพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้โดยเหตุที่ว่าในประเทศซึ่งมีการปกครองโดยพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญนั้น โดยกบฏของศัพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ เพราะฉะนั้นในกรณีใด ๆ ที่ทำไปนั้นแม้ในพระปรมาภิไธยมิใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับระหว่งพระมหากษัตริย์กับตั้งเจ้านั้น คือหมายความว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นเพียงประมุข เป็นผู้ที่คอยดูแลที่จะเกิดขึ้นตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้เท่านั้นเอง ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างเช่นว่า ถ้าว่ามีภรรยานักจะให้มีการเพ็ดขีตไม่ใช่ว่าพระมหากษัตริย์จะทรงใช้อำนาจโดยพระองค์เอง แต่เจ้านายในรัฐธรรมนูญที่เราจะร่างขึ้นมาใหม่แรกได้กำหนดไว้แล้วว่าจะมีสภาอภิรัฐมนตรีหรือสภาของกษัตริย์ ทันแต่หวั่นในเรื่องเกี่ยวกับเจ้านายหรือเรื่องเกี่ยวกับการปกครอง รัฐบาล เป็นผู้รับผิดชอบ แทนองค์พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เหตุผลต่อไปเกี่ยวกับความสำคัญส่วนรวมของประเทศชาติ ก็คือสภาอภิรัฐมนตรีหรือสภาของกษัตริย์นั้นเองเป็นผู้ที่จะด้วยคำแนะนำแก่พระมหากษัตริย์ว่าในกรณีเช่นใด ที่จะเกิดเป็นผลร้ายเสียหายแก่ประเทศชาติ ก็เมื่อพระมหากษัตริย์ได้รับคำแนะนำด้วยคำแนะนำเช่นนั้นก็ไม่ใช่

ความผิดของพระมหากษัตริย์ในกรณีที่จะให้มีการเพ็ดขันธ์ ก็เป็นการกระทำ
 ว่าทางฝ่ายสภาที่ปรึกษานั้นเองพึงสังเกตเห็นว่าถ้าชั้นปด้อยให้กฎหมายฉบับ
 ออกไปดังประเทศชาติจะต้องได้รับความเสียหาย ประชาชนจะต้องได้
 ความลำบาก ข้าพเจ้ายกตัวอย่างมาในอดีตแล้วมานั้น บัญญัติ ๒ ประ
 ปรการแรกการที่จะตัดสินเอาคืนแดนให้ต่างประเทศนั้นประการหนึ่ง ซึ่ง
 ให้เจ้าของประเทศชาติเป็นผู้ชดชวยประการที่สอง การเปลี่ยนแปลงลักษณะ
 ภาษียกตัวอย่างเช่นจะออกกฎหมายยึดทรัพย์สินประชาชน ก็ควรให้เขา
 ต่อนได้เสียเป็นคู่ชดชวย ถ้าหวั่นอนันข้าพเจ้ายกตัวอย่างออกอย่างหนึ่ง ข้าพ
 เจ้ายกตัวอย่างเช่นการเก็บภาษีสวรรค ถ้าสัมมัตตารัฐบาลและรัฐสภาจะ
 บอกรว่าขอให้เก็บภาษีเป็นรายค้อมบุคคล จะต้องเก็บรายละ ๕ บาทตั้งแต่เก
 ษนั้น เมื่อกำหนดแล้วทำไมจะไม่ให้ประชาชนผู้ซึ่งจะต้องออกภาษีนั้นเป็น
 คู่ชดชวย เพราะเหตุว่าภาษีนั้นไม่เป็นธรรม หมายความว่าคนที่เกิดมาแต่
 คั้งแต่ภาษีเช่นนี้หรือ และออกอย่างหนึ่งภาษีก่อตั้ง คนแรกตั้งแต่
 กระทั่งเขาโลง ก็ต้องกินเกลือ รัฐบาลผูกขาด ศักดิ์ของภาษีก่อตั้ง เช่น
 ก็ควรให้เขาชดชวย เพราะถือว่าเป็นเส้นชีวิตของประชาชน ทนตำ
 ตำมาซึ่งผู้เกี่ยวข้องผู้หนึ่งใดก็ตามว่าเราออกกฎหมายอย่างนั้นไม่ได้ เรา
 ห้ามไว้แล้วในรัฐธรรมนูญ ข้อนี้ข้าพเจ้าขอเรียนตามว่า รัฐธรรมนูญ
 รัฐสภา เป็นสิ่งแก้ไขได้ใหม่ ก็เมื่อรัฐธรรมนูญนี้ รัฐสภาเป็นผู้แก้ไข
 เขาก็แก้ไขรัฐธรรมนูญ เมื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วเขาจะไปออกกฎหมาย
 อย่งไรก็ตาม ทนข้าพเจ้าขอเรียนต่อไป ผลร้ายเผื่อจะเสียหาย
 ถ้าเราไม่ใช้อำนาจอย่างนั้นแล้ว ยกตัวอย่างเช่นการออกกฎหมายขึ้น
 ให้ตั้งโทษบุคคลในทางอาญา การตั้งโทษกฎหมายขึ้นหลังเช่นนี้ ใน
 ธรรมนูญห้ามไว้ แต่รัฐสภาแก้ไขรัฐธรรมนูญว่าขึ้นหรือออกกฎหมายขึ้น
 ได้ แล้วต่อไปข้างหน้าออกกฎหมายว่า การประชุมสภาว่ารัฐธรรมนูญ
 ทำผิดเป็นการกบฏ แล้วออกกฎหมายตั้งเขาคดี อย่างกฎหมายอาชญา

กรมการตรวจต้นตอมา อย่างหนักได้ เมื่อจะทำอย่างนี้แสดงควรจะให้ประชาชน
 เขาเป็นเจ้าของประเทศชาติซึ่งเขาก็ว่าสิทธิเสรีภาพของเขาอันควรจะได้อ
 ความบ่งชี้กันด้วยตัวของเขาเองหรือหาไม่ ก็กรณีเช่นนี้อาจจะมีคน แต่
 เขียนขึ้นซึ่งกันไว้ การที่เราให้อำนาจในการเพิกถอนคดีตลอดเวลา ๑๐๐
 วันที่เราอาจจะไม่ได้ใช้เลย แต่ว่าหากว่าเกิดเหตุจำเป็นจนเราไม่มีท
 รกแต่เราจะทำอย่างไร ข้าพเจ้าให้ความเห็นว่าไม่ใช่ได้กฎหมาย
 ที่มี กฎหมายบางฉบับก็ได้ ไม่ได้ เกี่ยวกับสิ่งใดเดียวของประชาชน ท
 าทที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์จะเกี่ยวข้องอย่างไร ข้าพเจ้าก็ขอถ
 อย่างเดียวว่าสิ่งใดจะเป็นสาธารณประโยชน์ หรือทำลายประโยชน์ของ
 ประเทศสิ่งนั้นเป็นกฎหมายสูงสุด แต่เป็นกฎหมายสูงสุดก็ยังไม่
 รมณูญ ข้าพเจ้าก็ขอหยั่งอย่างนี้ ทนในข้อข้อไปที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งถ
 การที่เราจะปล่อยให้พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจกฎหมายด้วยวิธีให้ประสา
 อกเคียงข้างกันนี้ เรียกว่าเป็นระหว่างพระมหากษัตริย์กับรัฐสภา แต่พระ
 หากษัตริย์จะไม่ได้รับยกย่องว่าเป็นประมุข เพราะจะถือเป็นว่าพระมห
 ยศรัยนั้นเป็นสองอันต่างหาก แต่ว่ากรณีที่ท่านบอกมาให้ยุบสภาได้เป็
 ือพิสกเคอะคะนัทวี ก็หมายความว่ามาตุทธรณ์ต่อประชาชน ข้าพเจ้าช
 ักปัญหาว่า ถ้าหากว่ารัฐบาลรวมเข้ากับรัฐสภาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รัฐบาล
 ะลงนามให้ยุบสภา ถ้าไม่ยุบแล้วพระมหากษัตริย์จะยุบด้วยตนเองได้หรือไม่
 มี ก็ขอรัฐธรรมนูญได้เขียนบอกไว้ในกรณีที่ปฏิบัติการตามรัฐธรรมนูญ
 ันต้องมีรัฐมนตรีนายหนึ่งรับสนองพระบรมราชโองการ เพราะฉะนั้นปัญหา
 รัฐสภาออกกฎหมายซึ่งเป็นการทำลายความมั่นคงของประเทศชาติ ก็หมาย
 ึกความว่ารัฐบาลนั้นก้มอำนาจเสียงข้างมากในรัฐสภาได้แล้ว ข้าพเจ้าจึงร
 ึ่งสงสัยต่อไปว่า จะอยู่เราจะถือบอกของรัฐสภาเขากันอย่างนั้น แต่ท่านอย
 ึ่งว่าในรัฐสภาที่ขอมมีสมาชิกต่างประเทศกัน บางท่านก็อาจจะมึชค
 หรือเปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งเหล่านี้ห้ามไม่ได้ หมายความว่าในใ

การที่เร

LIRT

เราทุกสิ่งทุกอย่างที่จะอยู่ไปเห็นแน่นอนไม่มี จะต้องมีการหมุนเวียนเปลี่ยน
 ไปตามวัฏจักร ก็เมื่อเช่นนี้แล้วเราควาประณททางรวีโหด คือหมายตาม
 ทางใดที่เราเห็นว่าคือไปข้างหน้าจะเป็นทางดำหรับแก้ทำได้ ข้าพเจ้าไม่เห็น
 ว่าจะเป็นการเสียหายอย่างใดในการที่เราจะบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า เมื่อ
 มีปัญหาอันใหญ่ซึ่งเกิดขึ้นแล้วก็ควรให้ประชาชนเป็นผู้ชี้ขาด แต่ไม่ใช่เป็น
 ความคิดเห็นของฝ่ายพระมหากษัตริย์ ซึ่งพระมหากษัตริย์เป็นแต่ผู้เป็นประมุข
 เพื่อให้มีการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น แม้ว่าจะประชาชนจะออกเสียงใน
 ทางฝ่ายที่เห็นด้วยกับทางฝ่ายรัฐสภาหรือรัฐบาลนั้นก็ไม่ว่า ทบพระเทอของ
 พระมหากษัตริย์อย่างใด ดิถีอันนั้นเป็นดิถีที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญไม่ใช่
 พระราชอำนาจโดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอให้แยกปัญหาอันออกเป็น
 ๒ ประเด็น ๆ ที่ ๑ คือว่าในการวินิจฉัยกฎหมาย คือเรียกว่าดิถีในการวินิจฉัย
 ประเด็นที่ ๒ เรียกว่าการใช้อำนาจชี้ขาดในปัญหาสำคัญ เพราะฉะนั้น
 หากว่าไปถ่วงงันใช้อำนาจชี้ขาดในปัญหาสำคัญแล้วหรือให้มีการเพดบิขิต เพื่อ
 ให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของประเทศชาติตนเอง เป็นผู้ชี้ขาด ถ้าหากว่าท่าน
 ไม่ทำเช่นนั้น อ้างว่าประเทศเราเป็นประชาธิปไตยอะไรต่าง ๆ นั้น ข้าพเจ้า
 เห็นว่าเป็นแต่เพียงเพ้อฝัน เป็นเรื่องความเพ้อฝัน เป็นไปไม่ได้ นอกจาก
 ท่านบางท่านได้กล่าวอ้างว่าประชาชนเอวด้านไหนจะไม่รู้อะไรเลย ในการตัดสิน
 แต่ข้าพเจ้าขอเรียนว่าประชาชนไม่ได้ไปอ่านหรือไปฟัง จารณากฎหมายนั้นทั้ง
 ฉะนั้น ประชาชนต้องการแต่เพียงว่าถึงนั้นควรจะให้เป็นไปอย่างนั้นหรือไม่เห็น
 คือให้เป็นไปอย่างนั้น ข้าพเจ้ายกตัวอย่างเช่นในเรื่องการที่จะให้ประชาชน
 ชี้ขาดปัญหาที่ ๒ ประการเท่านั้น ๑ เราจะยอมหรือไม่ยอมนั่นเอง ทำให้
 ประชาชนจะไม่รู้ก็เดี๋ยหรือ -เพราะเหตุว่ามีการเอาปัญหาต่าง ๆ มาใช้ปนกัน
 อยู่ไปนั้นทำให้ประชาชน มาแล้วพิจารณากฎหมายนั้นไม่ได้ ซึ่งรัฐสภานั้น
 เข็นไปเป็นการยาก ไม่ใช่เช่นนั้น เมื่อถึงปัญหาที่สำคัญแล้วประชาชนนั้น
 เขาจะรู้ว่าเขาหรือไม่เอา นี้ปัญหาซึ่งข้าพเจ้าแยกเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

เพราะฉะนั้น สำหรับกรณีที่มีการขยับขยับกฎหมาย ท่านจะเอาอย่างไรก็ได้ ปัญหาเกี่ยวกับคดีเดียวของประชาชนก็ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสิน จะถือว่าทางรัฐสภาเห็นความเป็นไปของรัฐสภา อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้นั้น ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่าให้มัวจัดการแบ่งแยกออกเป็น ๒ ประเด็นอย่างนี้

๑๐.๓๘ น.

หลวงอังคณาภิรมย์ : ปัญหาที่เราอภิปรายตกลงกันไม่ได้ เพราะเหตุที่เราเอาประเด็น ๒ ประเด็นมารวมกัน ความจริงเท่าที่กล่าวถึงคือข้ออำนาจขยับ ถ้าไม่จึงกลายมาเป็นเรื่องประชามติ ท่านสมาชิกได้กล่าวว่าการทดลอง เป็นทางออกของพระมหากษัตริย์ ในกรณีที่สำคัญ ซึ่งมีความเห็นขัดแย้งกับรัฐสภา กระผมเห็นว่ากรณีที่เราถวายพระราชอำนาจขึ้นให้แก่พระมหากษัตริย์นั้น ทางที่จะถวายแก่ท่านนั้นกระผมมองไม่เห็นแม้แต่ประการใดเลย ความจริงหลักการของเราได้พูดกันแล้วว่าเราไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยถือหลักการปกครองระบอบรัฐสภา ก็เมื่อเช่นนั้นทำไมเราไม่พิจารณาแก้ไขให้ตรงกับหลักการ และกลับมาเอาเรื่องประชามติอะไรถวายแก่พระมหากษัตริย์ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้โปรดระลึกว่าเมื่อเราถือพระมหากษัตริย์เป็นประมุขก็ตามแต่ทำไมเราถึงไม่ได้ให้อำนาจให้สัมพันธ์กับเป็นประมุข แต่กลับไปจำกัดอำนาจของท่านให้มาพึ่งเสียงราษฎรให้เรื่องประชามตินั้น กระผมคิดว่าอาจจะมีใน ๑๐๐ มีข้างหน้าอาจจะมี ไม่มีในเวลานี้ บางท่านบอกว่าการลงมติประชามติได้ง่าย เยสหรือโน แต่ฉันไม่ใช่ประชามติ ไม่ใช่ว่าหัดหัดหัดคิดว่าเอาหรือไม่ว่า ไม่ใช่เรื่องวิวาทระหว่างพระมหากษัตริย์กับรัฐสภา เป็นเรื่องของเหตุผลว่า อย่างไหนถูกหรืออย่างไหนผิด เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าเรื่องประชามติถ้าหากว่าสภาพจะเห็นว่าควรจะได้บ้าง ไม่ควรจะได้มาเปลี่ยนแปลงในเรื่องอำนาจขยับของพระมหากษัตริย์นั้น ท่านทั้งหลายก็จึงโปรดระลึกดู ถ้ามีการทำได้ ถ้าเราเอาเรื่องดังกล่าวภาคได้มาเป็น

LIERT

เพลิดเพลินอย่างไร ๆ แล้ว เรื่องเป็นอย่างนี้ ขอให้ท่านทั้งหลายคิดให้รอบ
 คำนึง ทั้งข้างหน้าและข้างหลัง มีบางท่านได้บอกว่าจะเชื่อแต่ผู้แทน ทำไม่
 ถึงไม่เชื่อพระมหากษัตริย์บ้าง มีมันไม่ใช่เรื่องอย่างนี้ กวาทที่เราฟัง
 ผู้แทนเราก็ต้องเชื่อผู้แทน ถ้าไม่เชื่อผู้แทนแล้วเราจะเชื่อใคร แต่เพราะ
 เหตุว่าถ้าผู้แทนเขาจะพลาดพลั้งไป เราก็มีผู้สังเกตมาช่วยอีก กวาท
 เราไม่ได้คาดถึงส่วนนี้ นอกจากจะเป็นสติแต่ก็เป็นกวาทกันสนของพระมหา
 กษัตริย์กับสภา แล้วผู้สังเกตใครอีกเล่า ก็พระมหากษัตริย์ทรงเด็ก
 ทรงวัย ก็ถ้าหากว่าท่านได้เดีอกแล้ว ทำไมจะไม่เชื่อ แล้วจะเชื่อใคร
 อีกเล่า ก็แล้วทำไมจึงจะเชื่อองคมนตรี ก็ในเมื่อทางฝ่ายผู้แทนทั้งพระ
 มหากษัตริย์และผู้แทนเห็นสอดคล้องต้องเช่นนี้ เราจะเขามติด้วยวิธีอะไรกัน
 อีกเล่า ความจริงพระมหากษัตริย์ท่านอาจมีความเห็นขัดแย้ง แต่ท่าน
 ทั้งหลายไปรตนกันว่าประชาธิปไตยของเราคืออะไร ก็อาศัยเสียงส่วนใหญ่
 จึงอยู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยมันไม่ใช่ดีที่สุด แต่ว่าเรายังหาก
 ศึกษานี้ไม่ได้เราก็คงยังยึดอยู่ระบอบนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าในเรื่อง
 ประชาคมคตินั้นควรผ่านเสียที แล้วจะพูดอะไรอีกนักพูดอีกประเด็นหนึ่ง ขย
 ใจให้มากยิ่งขึ้น ก็กระผมอยากจะได้ทราบว่ากวาทที่เราจะไปจากก็ได้พระมหา
 กษัตริย์ให้ต้องฟังเสียงราษฎรนั้น ไม่ใช่เป็นการถวายพระพรราชอำนาจ แต่
 เป็นการจำกัดสิทธิของท่าน เป็นที่น่าเสียใจที่บางท่านเห็นผิดเป็นชอบไปว่า
 การถวายพระพรราชอำนาจอย่างนี้เป็นอำนาจ แต่ความจริงเป็นหน้าที่มากกว่า
 แล้วไปรตนคิดว่าพระมหากษัตริย์จะทำความเข้าใจกับราษฎรได้อย่างไร ใคร
 เป็นคนทำความเข้าใจ ก็รัฐบาล ก็ทรงจำกัดตามอำนาจแล้วท่าน
 ก็คิดวิธีทางเดียวกันบ้างหรือไม่ ถ้าจะเขากวาทแพ้และชนะก็เป็นกรรวมให้
 ท่านสังเกตราชบัณฑิตลงเรื่องเช่นเท่านั้น

๑๐.๕๓ น.

ขุนประเสริฐศุกุมাত্রา : เรื่องเหล่านี้มีผู้กล่าวกันว่า ถ้าหากว่าจะยอมเรื่องการขยับยั้งกฎหมายไปฟังมติมหาชนแล้ว ก็หมายความว่าเขากรณีพิพาทชนิดหนึ่งไปให้ราษฎรตัดสิน และถ้าจะเป็นการล้มกอร์หรือไม่ว่าใครเป็นผู้พิพาทในกรณีเช่นนั้น เมื่อตัดสินแล้วสักท่านผู้หนึ่งบอกอย่างไม่ใช้กรณีพิพาทระหว่างพระมหากษัตริย์กับราษฎร แต่น่าจะเป็นกรณีพิพาทระหว่างองค์การที่ปรึกษาที่เราจะบัญญัติขึ้นในรัฐธรรมนูญกับสภา ในข้อนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยทั้งสองประการ คือไม่ใช้กรณีพิพาทระหว่างพระมหากษัตริย์และราษฎร และไม่ใช้กรณีพิพาทระหว่างคณะที่ปรึกษานี้กับราษฎร เพราะเหตุว่าคณะที่ปรึกษานี้มีหน้าที่ตามที่เราเคยอภิปรายกันมาว่า จะมีเขตคดีพิพาทคือว่าหมายความว่าความยุ่งในการบริหารต่างๆ ไม่ได้ ใดแต่ด้วยความเห็นแก่พระมหากษัตริย์เท่านั้น ดังนั้นสำหรับพระมหากษัตริย์นั้นในฐานะที่เป็นกลางจะพิพาทกับใครไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นในการที่จะขยับยั้งหรือเพิกถอนเรื่องกฎหมายสำหรับพระมหากษัตริย์นั้นเอาไปให้ประชาชนตัดสินเท่ากับหลักโบราณ หลักโบราณที่ว่าราษฎรผู้แก้คดีพระมหากษัตริย์จะกลายเป็นว่าพระมหากษัตริย์ต้องผู้แก้คดีราษฎร ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย ทั้งนี้เพราะเหตุว่าประเด็นที่ข้าพเจ้าได้พูดขึ้นก่อนได้บอกแล้วว่า ผู้ที่เสนอกฎหมายเห็นครั้งแรกตั้งใจให้แบ่งเป็น ๓ ประเด็นคือ ประเด็นที่ ๑ เรื่องขยับยั้งกฎหมายเรื่องระชาบดีต่างๆ แล้วก็ในการอภิปรายได้เอาประเด็นระชาบดีมาบอกกับเรื่องการขยับยั้งขยับยั้งให้มันไปอีกอย่างหนึ่ง เพราะเหตุว่าประเด็นที่ต่างๆ ถ้าความจำข้าพเจ้าไม่ผิดมีถึง ๔ ลักษณะ คือ ข้อความคำวิริเริ่มจากราษฎร ถ้าข้าพเจ้าจำภาษาฝรั่งไม่ผิดเขาเรียกว่า Initiative Popularis และอีกข้อประเภทใดก็ตกลงกันในทางกรรณขึ้นบนปกครของเรียนร้อยแล้วขยับยั้งจากราษฎร เพราะราษฎรมีความรูสึก แม้แต่ไม่มีความรู้มีความรูสึก และอารมณ์อย่างจะไปขอให้ราษฎรรับรองอีกทีหนึ่ง ซึ่ง

LIART

หนึ่งหรือสองอย่างหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวถึง เพราะอาจจะผิดได้
 และบางเรื่องบางราวผู้ที่อยู่ในองค์การต่างๆ ตำแหน่งสูงๆ มากซึ่งราษฎรรู้สึก
 ผิดหวัง เพราะมีอีกอย่างหนึ่ง อันหนึ่งมาอีกอันๆ หุคมาบ้างแล้ว เรา
 จะเห็นว่าประเด็น ๒ อันนี้ใจความกว้าง และบังเอิญมาอภิปรายในข้อที่ว่า
 อำนาจยับยั้งของพระมหากษัตริย์มีทางแก่อย่างไรบ้าง มีทางแก่ในการที่จะ
 ให้พระมหากษัตริย์ไปผูกกับราษฎร ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะเหตุว่า
 ราษฎรมีความรู้ แต่ไม่ใช่รู้วิชา ความรู้ในพื้นข้าพเจ้าหมายความว่า
 ความรู้ดีทุกเรื่องว่าใครจะทุกเรื่อง เราจะเห็นว่าสมาชิกบางท่านก็รู้ได้ผลิตภัณฑ์
 ประเทศเล็ก ๆ เช่นประเทศสวีเดนและประเทศใหญ่ ๆ ซึ่งแพ้ในการ
 สงครามข้าพเจ้าเคยคิดอยู่เสมอทีเดียว เขาได้ตั้ง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ซึ่งใคร ๆ
 ก็ร้องว่าทำไมไม่ใช่โดยวิธีอื่น ถ้าจะเป็นวิธีอื่นการเมืองจะเป็นไปอย่างไร
 โมคำข้าพเจ้าไม่พูดถึง เพราะเหตุว่าราษฎรเหมือนเคมีพีเพียง รัฐธรรมนูญ
 ของเรามีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมีเรื่องยุ่งๆ ก็มีคำถ่มถ่มรัฐมนตรี
 แล้วของเราอันใหม่ก็มีองค์การที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์อันหนึ่ง ผู้
 ปกครองเลี้ยงกันติดดินอย่างไรแล้วจะกลับไปให้ติดดินอย่างไร อย่าง
 บริษัทเรียกว่าผู้ถือหุ้น ตามจรรยาผู้ถือหุ้นเขาฝากความคิดเห็นความเดือดร้อน
 ฉลาดทั้งหมดให้กรรมการและประธานกรรมการ เช่นบริษัทจำกัดเป็นตัวอย่าง
 ผู้ถือหุ้นก็ย่อมสนใจทุกอย่างถึงไม่ยอมจนให้เขาๆ ก็ติดต่อกันอย่าง ฝากความ
 ทุกข์ให้คนที่ตนเชื่อถือแล้วจะกลายเป็นว่าพระมหากษัตริย์ไม่รับผิดชอบเพราะ
 เป็นกลางเป็นพระประธาน ใครจะรับผิดชอบ สมมติว่าสภาครั้งที่ ๒ สภาได้
 ยืนยันกฎหมายครั้งแรกแล้วออกว่าสภาวินิจฉัยกฎหมายกลับไปกลับมา ๒ ครั้ง
 ความตั้งเกียรติยศมีระหว่างที่วาระที่ ๒ ที่ ๓ แล้วพระมหากษัตริย์ก็ยอมให้สภา
 ถัดกันเหตุผลขัดแย้งกันถ้าจะยอมกับยุมครั้งที่ ๒ ถ้าปล่อยให้ยุมกับสภาแล้วจะ
 ข้างกับฝ่ายบริหาร ข้าพเจ้าคิดว่าฝ่ายบริหารรับผิดชอบในเรื่องนี้ข้าพเจ้าถือ
 ว่าเป็นกรณีพิพาทฝ่ายบริหารกับรัฐสภาแล้ว ครั้งที่ ๒ ไม่ใช่ยอมสภาแต่ก่อน

LIRT

ด้วยกันนั้นขึ้นไป ข้าพเจ้าเห็นว่าพระมหากษัตริย์ไม่ว่างของเลย แต่ว่า
 ครอบงำสมบัติในรัฐสภาในกรณีเช่นนี้คณะรัฐมนตรีก็ตั้งรับสนองพระบรม
 ราชโองการ หมายความว่าขอลาออกเอง แต่ว่าให้มีการรับผิดชอบเพราะว่า
 เกิดมีการขยับขยับแล้วเราต้องลงนามในกฎหมายขณะหนึ่ง ทิ้งคำว่าไม่พระ
 ปรมาก็ไป แล้วเมื่อกันมีสมาชิกจากกฎหมายควรมีพระปรมาก็ไป ข้าพเจ้า
 ไม่เกลียด แต่ในโลกนี้ต้องมีข้อบกพร่องถ้าหากว่าข้อบกพร่องก็ให้เป็นไป
 ตามนั้น แล้วกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นแล้วเพื่อให้ความหมองใจผ่านไปจากพระมหา
 กษัตริย์แล้วคณะรัฐมนตรีก็ควรลาออกและไม่เห็นเป็นไร ถ้าหากว่าทั้งต้อง
 ข้างได้เกลียดกันโดยวิธีที่ดีของตนแล้วก็ไม่อะไรเลย แต่ปัญหาความเกี่ยว
 กันเช่นนั้น ถ้ารัฐมนตรีคนนั้นสามารถจริง ๆ ก็ควรเลือกมาในการตั้งรัฐบาล
 ใหม่ก็ได้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าทางรัฐสภาจะปรานีประนีประนอมกันก็ได้เหมือนกัน
 มีสมาชิกบางท่านจะขอให้เอาเรื่องประนีประนอมไปพูดในคราวหลังนั้น ข้าพเจ้าก็
 เห็นด้วยว่าเราควรจะไปเป็นประเด็นหนึ่งต่างหาก

๑๑.๕๐ น.

พระยาศรวิสารวาท : ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจอย่างหนึ่ง ที่สมาชิก
 ผู้มีเกียรติมาเช่นนี้ ณ บัดนี้ว่าการที่เราพิจารณาลงประชามติไม่ควรถือว่า
 ณ ทน ขอนได้เกลียดกันตั้งแต่แรกที่เราเสนอข้อมาและที่ประชุมได้ตกลง
 เกิดขาดแล้วทำให้เราพิจารณาได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขยับขยับ เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นว่าจะเป็นเรื่องเป็นราวที่จะพูดกันอีกในขณะนี้ ต่อจากนั้น
 ยังมีข้อความอีกหลายประการ ที่สมาชิกผู้เกียรติเพื่อน ข้าพเจ้าคนหนึ่งก็ได้เคย
 ร่วมงานร่วมการกันมาเป็นเวลานาน และความเห็นจรรยาบรรณไม่เคยแตกแยก
 กัน แต่วันนี้นัดถึงความความเห็นแตกแยกกันอยู่ จึงใคร่ขอแสดงเหตุผลเพื่อ
 ชกแจงใจท่านมาให้ได้ ถ้าไม่ได้อีกเสียใจ ในข้อที่เราพุดกันเรื่องอำนาจขยับ
 ของพระมหากษัตริย์ ท่านในเราจึงมาพูดว่าให้ประชาชนชี้ขาด นั่นเป็น
 การพูดกันไปคนละแง่ ถ้าพูดในแง่ขยับขยับการที่เราจะถวายพระราชอำนาจแก่

พระมหากษัตริย์ที่ท่านจะส่งเรื่องเสนอไปยังประชาชนเพื่อขอประชามติอย่าง
ถาวร ในแง่ที่ยังไม่เป็นขั้น คือให้ประชาชนพิจารณาว่าเห็นสมควรหรือไม่
ตามความเห็นของพระมหากษัตริย์หรือไม่ แต่ถ้าพิจารณาแล้วว่าให้พระองค์
ท่านซึ่งชาวมณฑลเป็นการชั่วคราว แม้กฎหมายที่เราว่ากันในสภาผู้แทน ถ้าว่า
จะพิจารณาในแง่ที่ท่านจะเอาหรือไม่เอา ถ้าไม่เอาซึ่งชาวมณฑลเป็นอย่าง
เราเฟรนคอมหรือเฟลมิชก็เหมือนกัน ที่จริงเราเฟรนคอมควรจะเป็นอย่างอื่น
คือให้ประชาชนนำเพื่อ คือว่าเสนอให้ประชาชน แต่ชนชั้นไม่เกี่ยวข้องอะไร
กับประชาชน ถ้าเราวินิจฉัยเราจะเรียกว่าเฟรนคอม หรือเปิดใช้มัน
ก็เป็นประชามติอยู่เอง ไม่ควรเป็นประเด็นที่เราจะมาได้เถียงกันอย่างไรเลย
นอกจากนี้แล้วท่านยังเคยไปบอกว่า ถ้าตกลงกันเรียบร้อยแล้วกฎหมายทุกฉบับ
ก็จะต้องส่งไปให้ประชาชนวินิจฉัย ข้าพเจ้าเห็นว่าเฟลมิชที่ท่านตั้งนั้นไม่
ต่างก็เลย ผู้ที่โตเรียนด้อยขึ้นมาแล้วจะเห็นว่าเป็นอย่างนั้นไม่ได้ การที่เรา
จะถวายพระราชอำนาจให้พระมหากษัตริย์เสนอให้ประชาชนลงมติเมื่อท่านเห็น
สมควร อย่างนั้นจะมีแปลว่าเราล้มเลิกกันแล้ว เราจะล้มเลิกทุกหัดก็ว่า
คือให้ประชาชนวินิจฉัยทุกเรื่องไป ข้าพเจ้ายังไม่เห็นเลย ไม่ถูกต้อง
ตามเหตุผล ไม่เป็นธรรม และไม่ควรถูกคิดเช่นนั้น ที่ท่านบอกว่ามีเหตุจริง
ไหน ๆ ท่านเองก็ไม่รังเกียจแต่กลับจะไม่เป็นผล ก็เมื่อไม่รังเกียจแล้วจะถวาย
แล้วจะเสียอย่างไร คือท่านไม่รังเกียจคือท่านต้องนึกว่าอาจจะมีการนิยาม
ประการที่เป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับทุกสิ่งของราษฎรทั่วไป อย่างนั้นแล้วท่าน
ไม่รังเกียจแล้วจะมีโอกาสในกรณีพิเศษเช่นนี้ให้ราษฎรเราเป็นเจ้าของอำนาจ
อธิปไตย ให้ราษฎรได้รั้อย่างนั้นจะเสียหลายอย่างใด

ซึ่ง ท่านเกรงว่าจะเป็นการเมืองของ นกการเมืองแล้ว ก็จะเป็นการ
ต้องให้พระมหากษัตริย์มาเล่นการเมือง ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นสมควร
ตามที่หลักการนั้นพระมหากษัตริย์ต้องเป็นกลาง ซอนในฐานะที่ท่านเป็นกลาง
ท่านอาจจะเห็นว่าพระราชบัญญัติบางอย่างมันเป็นเรื่องอื่นแต่จริงแก่ราษฎร

LIRT

ทอไป ไม่ใช่ว่าท่านไปเข้ากับคนโน้นคนนี้ ซึ่งในประเทศอย่างนี้เป็นประเทศ
 ทศวรรษภาคกลางของบ้านเมืองแล้วจะว่าท่านมาเล่นการเมืองได้อย่างไร เมื่อ
 ประเทศสำคัญอาจจะนำความทายนมาให้แก่ประเทศชาติ การที่จะเสนอให้
 ประชาชนเขาได้อินิจฉัยข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เสื่อมเสีย ตรงกันข้ามจะเป็นการ
 ทำให้มีความเคารพนับถือของท่านทุกอย่าง ที่ท่านพูดถึงกิ่งอินพาดเมื่นท์
 กิ่งอินพาดเมื่นท์ที่ท่านตั้งอยู่ในรัฐสภา กิ่งอินพาดเมื่นท์ไม่ใช่ เป็นหลัก
 ประชาธิปไตยเป็นคำพูดเท่านั้น ในการบริหารราชการแผ่นดินกับพระเจ้าอยู่หัว
 มิ่งนักผู้แทน มีคณะรัฐมนตรี การที่จะถวายขอมติมหาชน ข้าพเจ้าบอกค่า
 ท่านออกจากสภาไม่ได้ แต่อีกอย่างหนึ่งเราบอกว่าประเทศอังกฤษเขาไม่มี
 แต่ว่าประมุขที่มาที่หลัง ไม่ได้เกิดขึ้นก่อนพาดเมื่นท์ มีหมี่พาดเมื่นท์
 แต่เป็นการเข้าไปภายหลัง คือมาอย่างประเทศสวีตเซอร์แลนด์ท่านมา
 แต่ว่าเป็นการทลายหลังอังกฤษเขาทำมาก่อน แต่ว่าสำหรับเราไม่ใช่อังกฤษ
 ทำอย่างไรเราทำอย่างนั้นหรือ สวีตเซอร์แลนด์ทำอย่างไรเราทำอย่างนั้น
 หรือ เราต้องประกอบด้วยเหตุผลให้เหมาะสมกับทางประเทศของเราในขณะ
 นี้และจะเป็นประโยชน์แก่เราโดยแท้จริง ทำแล้วเวลานเราเป็นประชาธิปไตย
 จะไปพูดถึงจำกัดหมายสิ้นใจพระมหากษัตริย์ เพราะจำกัดหมายนั้นเราออก
 โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา รัฐสภาว่าอย่างไรก็เป็นไปอย่างนั้น
 ท่านพูดถึงกับว่าเราเอาพระเจ้าแผ่นดินมาตั้งไว้เป็นที่กฏาอย่างนั้นจะมีประโยชน์
 อะไรเรามีพระเจ้าแผ่นดิน ๑. เพราะว่าคุณคิดในเมืองไทยศรัทธา ๒. เพราะ
 ว่าธรรมชาติแล้วท่านมีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ ท่านจะช่วยให้เราพูน
 ฐานของเรา ช่วยเราให้ผ่านพ้นภัยอันตรายต่าง ๆ ข้าพเจ้าเห็นเป็นอีก
 อย่างหนึ่ง ถ้าเราดูท่าน ในแง่แล้วจะเห็นได้ว่าการที่เราจะถวายอำนาจท่าน
 อย่างนั้น สักท่ายกอื่นเราจะทำอะไรโดยเป็นอันเด็ดขาดไปแต่จุดประสงค์ของกร
 ที่ท่านนั้นจะเป็นการรวบรวมกระตือรือร้นของประชาชน เป็นดังที่สมเด็จพระ
 ฤกษ์องค์ตามหลักและถูกต้องตามหลักประชาธิปไตย เพราะถ้าที่เรามา

ถวายอำนาจไม่ใช่ถวายอำนาจ ถวายให้ท่านในขั้นสุดท้ายได้เดชะแก่ผู้
 เราเป็นเจ้าของอำนาจนั้น โดยท่านมอบอำยุบสภาได้ นับผู้สภานักอำนาจ
 ของรัฐบาลค้างหาก ต้องมีผู้เสนอวิธีตั้งพระบรมราชโองการ โดยพระมห
 กษัตริย์พระองค์เองขมไม่ได้ ก็มีกรณีที่เราอาจจะนึกจนได้และอาจจะเป็น
 ไปได้และอาจจะเป็นไปได้ที่รัฐบาลรัฐสภาพร้อมทั้งกันไปร่าง แต่ถ่วงของ
 นกถ่วงถ้าท่านอยู่องค์เองโคกเคี้ยวเช่นนั้น กรณีเช่นนี้เป็นปัญหาสำคัญ เรา
 จะไม่ถวายอำนาจที่จะปรึกษา เราบอกว่าการเสนอแทน จึงตามธรรมดาแล้ว
 เราควรเชื่อ ทำไมไม่เชื่อดังนั้น แต่มีตัวอย่างที่เคยมีมาแต่ก่อนแทนไม่ได้
 แสดงความคิดเห็นอันจริงจังของประชาชนเหมือนกัน แต่อำนาจนั้นอยู่ตลอด
 เมื่อไร ใช้อยู่บางครั้งเวลาที่สำคัญ แต่ถ่วงนั้นมีส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องว่า
 อย่างนี้ผู้ใหญ่เราดั่งกันจะเสนอไม่ได้ ข้าพเจ้าไม่เห็นอย่างนั้น ประชาชน
 พลเมืองไม่ใช่เด็ก ถ้าอย่างนั้นเรากลับไปใหม่สมบูรณ์ภายใต้รัฐธรรมนูญ
 ก็เขาเป็นเจ้าของอำนาจขอไปโดยการ ที่เราไป เสนอให้เขา ก็เป็นการ เสนอเช่น
 เดียวอย่างที่ท่านว่าประชุมบริษัทเหมือนกัน บริษัทต้องให้เหตุผลทุก ๆ ปี
 กรรมการก็ อะไรก็ตั้งรายงานคือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเขา ถ้าไม่คัดออกไป
 ดังรูปเห็นได้ว่าประเทศเรา มีพระมหากษัตริย์ไม่ใช่ ว่าเรา ต้องการให้ ท่านเป็น
 องค์ประธานแห่งเราต้องนึกถึงฐานะของประชาชนเหมือนกัน ประชาชนจะ
 อย่างไรก็ดี เมื่อคนมีส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องกล่าว ถ้าเราเสนอปัญหาหนัก
 ประชาชนแล้วอาจจะวินิจฉัยไปในทางศรัทธาแทนที่จะวินิจฉัยในเหตุผล ข้าพเจ้า
 เองขอมอบว่าถ้าเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าก็ยังเห็น คัดกว่าอย่างอื่น คืออย่างที่เรา
 ปกครองกันเองเป็นอย่างไรก็ตาม เป็นการกระทำของเราเอง ฉะนั้นเรา
 เดี๋ยวนี้เองยังคิดว่าเป็นการกระทำของคนอื่นที่คิดเห็นข้อหัวเรา อย่างนั้นจึงเป็น
 หลักประชาธิปไตย ข้าพเจ้าโดยเหตุผลที่เรียนมานั้นยืนยันว่าในส่วนเกี่ยวกับ
 ยืนยัน พระมหากษัตริย์ควรจะถวายพระราชอำนาจให้จอมติประชาชนได้

LIART

๑๑.๐๒ H.

พล.ท. จิระ วิชิตสงคราม : ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า ถ้าหาก พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยในครั้งที่ ๒ ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๑ แล้ว การรัฐประหารจะระงับกันแล้วก็มีปัญหาว่าในชั้นนี้จะทำอย่างไรต่อไป มีสมาชิก บางท่านเห็นว่า ก็ควรจะออกเป็นกฎหมายได้โดยที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงยินยอม บางท่านเห็นว่าควรจะระงับไปโดยขอประธาณัติ และเท่าที่ได้ อภิปรายมาแล้วข้าพเจ้าก็ยังไม่เข้าใจเรื่องแบบพระราชบัญญัติเหมือนกัน คือ รู้สึกว่ามีหลายแบบ กระผมเท่าที่ได้เคยอ่านมา ก็รู้สึกงาตามที่ได้เห็นทาง ออกนอกรอบกว่าองค์ ๑ หมายความว่า เป็นอำนาจสูงสุดก็เรียกว่า ชุปริม หารัตินันต์ ประกอบไปด้วย คิง, ควีน, กับ คอมมอน หมายความว่า อำนาจ เป็นอำนาจสูงสุด และมีหลักสำคัญว่าทุก ๆ อย่างต้องทำเพื่อมติ ของใหญ่ของประชาชน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วกระผมก็มีความเข้าใจว่าด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงมีการยุบสภาในบางเรื่อง เพื่อฟังเสียงประชาชนว่าจะเอาอย่างไร แล้วก็เคยมีตัวอย่างที่สภาส่งโดยมีกฎหมายของสภาผู้แทน คณะรัฐบาล ยุบสภาผู้แทน ฟังเสียงมหาชน แล้วก็ในชุดเดิมได้เข้ามาใหม่ เขาก็ได้ มีกฎหมายนั้นไปทางสภาส่ง แล้วสภาส่งในชั้นนี้รู้แต่ว่าประชาชนต้องการ กติขงผ่านกฎหมายไป อันนี้เป็นหลักที่ประเทศอังกฤษ ได้ปฏิวัติที่กระผมเคย มีความเข้าใจผมเอง ในเมื่อของเรามีพระมหากษัตริย์มีสภาทำนองเดียวกับ อังกฤษ กระผมก็มีความเข้าใจว่าในกรณีที่สภาหนึ่งสภาใดหรือทั้งสองสภา และพระมหากษัตริย์มีความขัดแย้งกันด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งก็ตาม จึงทุกข้อ จะต้องยกข้อจำกัดของมติประชาชน หมายความว่าประชาชนจะเอาอย่างไร นั่นคือเป็นอำนาจสูงสุดที่มาจากปวงชน เมื่อเป็นเช่นนั้น ในความคิดของกระผม เห็นว่าควรขอมติมหาชน ผมเข้าใจว่าเป็นหลักที่ถูกต้อง เพราะว่าประชาชน โดยมาจากปวงชน สำหรับในการปฏิวัติบนกระผมมีความคิดเห็นไม่ตรงกับในบางท่าน คือในเรื่องที่จะให้ พระมหากษัตริย์ ทรงขอมติคือประชาชน

อย่างวิธ เพรพเรทคอม ก็ตาม เพราะถ้าเรื่องนั้นเรายังไม่ได้พูดกัน ก็ยังข้องใจ
 อยู่ว่าจะนำเอาวิธีนั้นมาใช้ในบ้านเมืองเราหรือไม่ ความคิดเห็น ของผมว่า
 อย่างนี้ เมื่อพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยในครั้งที่ ๒ แล้ว เมื่ออง
 มาทรวุฒิสภาแล้วก็เป็นอันว่าทางรัฐสภาผ่านทางปฏิบัตี ๒ อย่าง ก็คืออย่างทีหนึ่ง
 หมายความว่าไม่ออกกฎหมายนั้น ถ้าหากว่าจะยืนยันออกกฎหมายนั้นแล้ว
 กระทบเห็นว่ามีทางเคียดแค้นกันที่จะทำได้ ก็ทางรัฐสภา รัฐสภาต้องขยับสภา
 การยุบสภาหนักคือการพึ่งเสียงมติมหาชนนั่นเอง แต่วิธีนี้เป็นวิธีที่ถือว่า
 การปฏิบัตินี้โดยเราให้อำนาจไปในตัวนั่นเอง โดยที่พระมหากษัตริย์ไม่ได้ส่ง
 มาบอกทำให้ยุบสภาหรือมาบอกจ้ว่ารัฐสภาไม่ให้ยุบสภา หรือออกความเห็น
 ต่อประธานให้เป็นวิธีการของรัฐสภานั้นเอง ถ้ายืนยันจะออกกฎหมาย
 นั้นก็ต้องเสนอต่อพระมหากษัตริย์ให้ยุบสภา ถ้าหากว่าทางสมาชิกของสภา
 นั้นส่วนใหญ่ได้กลับมาในครั้งที่ ๒ ถ้าเช่นนั้นได้เสนอกฎหมายนั้นไปใหม่
 กระทบเพื่อความจริงพระมหากษัตริย์ท่านก็ต้องทรงเซ็น เพราะว่าประสามติ
 บตกแล้วด้วยยอมที่จะให้ออกกฎหมายนั้น แต่ถ้าหากการเลือกตั้งนั้นได้เปลี่ยน
 แปลงไปอย่างอื่นแล้ว ถ้าอย่างนั้นแล้วกฎหมายอนั้นก็เป็นอันระงับไป กระทบ
 รั่วไปในทางที่ว่าถ้าหากเราได้วางเป็นวิธีการที่จะปฏิบัติ ถ้าว่าอย่างนี้แล้ว
 ไม่เป็นการกระทบกระเทือนในพระราชอำนาจของ พระมหากษัตริย์ต่อดสภาหรือ
 รัฐสภา เป็นวิธีการที่ได้ทำไปโดยเราให้พระราชอำนาจอยู่ในตัว เพราะ
 ฉะนั้นกระผมคิดว่าจึงเป็นวิธีที่จะระโคคออกได้

๑๑.๐๗ น.

ขุนคลังทูลชี้แจงมากร : ข้าพเจ้าอยากจะได้เห็นการปฏิบัติปฏิบ
 ติ เพราะถ้าเรื่องนั้นได้พูดกันมาตั้งแต่ต้นศักราชถึงอนัน ก็รู้สึกว่างานส
 ภาได้พูดแต่ก็พูด ในที่สุดผลทั้งหมดมหาดชนนั้นก็พูดกันมาก แต่พูดกัน
 เสนออยู่นั่นเอง ข้าพเจ้าจำได้ บางท่านพูดถึง ๓ ครั้ง ข้าพเจ้าเองก็พูดแล้ว

LIRT

รันทว่าไม่ได้ถวายพระราชอำนาจในเมื่อมีมติมหาชนในการยับยั้งกฎหมาย
ผู้ตกกันคน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเสนอ ให้ปิดอภิปรายลงมติ

มีมติว่าอภิปราย

นายหยุด แสงอุทัย เลขาธิการ : ใครจะขอเปิดอภิปราย
ที่จะฟังท่านประธานฯ ท่านพูด ผู้ใดเห็นด้วยไปครบบรอง

มีมติว่าอภิปราย

ขุนคลังทูลศึกษากร : ถ้าหากว่าท่านประธานฯ มีความประสงค์
ที่ข้าพเจ้าจะขอถอนญัตตินี้เสีย

พ.อ. กำเนิดภูมิเวท : อยากจะเสนอให้ท่านประธานฯ พูด

ขุนคลังทูลศึกษากร : ถ้าหากว่าท่านประธานฯ จะได้อภิปราย
เรื่องข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ไม่ใช่ คือเรื่องท่านทวงจะ
หรือไม่

ขุนคลังทูลศึกษากร : โดยที่มิได้มารทศอภิปรายต่อไปในข้อ
ที่เจ้าขอถอน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ที่จริงเรื่องนี้เป็นเรื่องยุ่งยาก
ไม่เจ้าจะไม่พูดอะไรเลย แต่ว่าเมื่อฟังเสียง และข้าพเจ้าก็เคารพข้อเสียง
สิ่งที่ประชุมกัน ก็อยากจะฟังเสียงข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็จะให้ความเห็นสั้นๆ แล้ว
ก็จะเห็นอย่างไรก็แล้วแต่

๑.๑๐ น.

(เจ้าพระยาจักร์ ธรรมมาธิบดี ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ลงจาก
ที่นั่ง และพระยาอรรครถการยี่พันขอ รองประธานฯ ขึ้นนั่งบัลลังก์แทน
ประธานฯ)

เจ้าพระยาศรีธรรมราชโบศ : เรื่องนี้ทรงกังขาถึงความเห็น
 คอยกันทั้งสองฝ่าย เมื่ออยู่ในวันแรกนั้นข้าพเจ้าป่วยไม่ได้มาฟัง และมา
 วันที่สองและวันที่สามแล้ว ข้าพเจ้าเมื่อได้ฟังครู่ดีก็ว่าเป็นเรื่องยุ่งยากและ
 หนักใจที่สุด ข้าพเจ้ารู้สึกว่ายากในขณะนั้นไม่ว่าฝ่ายใดมีอยู่สองฝ่าย และ
 ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีเสียงสนับสนุนอย่างแรงตรง คอยกัน เมื่อเป็นเช่นนั้น
 ข้าพเจ้าจึงมาพาคัน เป็นการยากเหลือเกินที่จะให้ตกใจทั้งสองฝ่าย เพราะ
 ฉะนั้นถ้าหากความนี้ต่างความเห็นกันไป ซึ่งเราช่วยไม่ได้โดยง่ายมนุษย์ปุถุชน
 เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าพักในฐานะเป็นสมาธิ เพราะเหตุว่าได้มีท่านรองขอ
 เมื่อวันก่อน และฉันทันตียงหนักที่จะฟังเสียงข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงขมวด
 มาให้ความเห็น ถ้าว่าความเห็นของ ข้าพเจ้าไม่ตรงต่อความเห็น ของท่าน
 ก็ไม่จำเป็นจะต้องถือตามความเห็นของข้าพเจ้า ท่านจึงถือความเห็นของท่าน
 แต่ว่าการที่เรายกประวัติตรงกันนั้น ถ้าหากว่าท่านได้ฟังเสียงของข้าพเจ้า
 และพิจารณาไว้ครครวญเหตุผลเสียก่อนแล้ว ท่านจะเห็นด้วย ก็ไปรออย่า
 ถือว่า เพราะว่ามีข้าพเจ้าได้พูดมาแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคงขอเอาตามที่
 ข้าพเจ้าได้พูด ข้าพเจ้าขอจะให้ท่านเลิกเปลี่ยนความเห็นเมื่อตามฉันทันตียง
 ขอให้เอาเหตุผลเป็นใหญ่ ถ้าเหตุผลที่เราถ่วงค้ำก็ฟัง ข้าพเจ้าเองก็ฟัง
 ความเห็นของทุก ๆ คน แต่หนักด้วยเรื่องแล้ว การปกครองที่พูดกันว่า
 ประชาธิปไตย ก็คือว่าเป็นอำนาจธิปไตย ของราษฎรนั้น เป็นของราษฎร
 แล้วก็ตามทฤษฎีและอุดมคติอันสูงแล้ว เมื่ออย่างที่ว่าธิปไตยมาจากปวงชน
 ชาวไทยแล้ว การปกครองที่ให้อำนาจแก่คั้งต้องประชาชนปกครองตัวเอง นี้
 เป็นอุดมคติอย่างมากที่สุด คือว่าประชาชนพลเมือง ของเรามี ๑๒ ล้านคน
 ทั้ง ๑๒ ล้านนี้ปกครองตนเองไม่มีใครเลี้ยง พกกันอย่างไรก็ไม่มีใครเลี้ยง
 แล้วท่านทำได้หรือไม่ ทั้งโลกอย่างนี้ทำได้หรือ ราษฎรปกครองด้วยตนเอง
 ทำอย่างไร ก็ราษฎรทั้งประเทศตั้งแปลตีสถาน หรือร้อยล้านตั้งร้อยล้าน
 ล้านร้อยล้าน ก็แทนที่จะปกครองไม่ได้แล้ว จะทำอะไรให้เกิดขึ้นแก่ราษฎร

LIART

แล้ว ก็ทำให้การที่ควรจะเป็นไปให้เป็นไปไม่ได้ ก็เป็นทฤษฏีก็คือเป็น
 ของที่ทำได้ เพราะฉะนั้นนักปราชญ์ในทางรัฐธรรมนุญจึงได้หาวิธีว่า
 เมื่อไรเขาคุมคดียังมากที่ผิดไม่ได้แล้วเราจะปล่อยไปให้เป็นอย่างนั้นหรือ
 เราจะปล่อยให้พระมหากษัตริย์หรือ แต่ก็ก่อนพระมหากษัตริย์หรือเอมเปอเร
 ร์ปกครองตนเอง ท่านบอกไม่ได้พึงดีเสียของประชาชน ธรรมดาจะไม่
 ให้ราษฎรปกครองตัวเองไม่ได้ ท่านอะไรมาที่ตายกลาง

ท่านเรามาหาตายกลาง นักปราชญ์ก็เด็กเขาทางอังกฤษโดยมี
 ฎหมาย แล้วบอกว่าจะละทิ้งที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะเขาร้อยเปอร์เซ็นต์มันไม่ได้
 จะให้พระมหากษัตริย์ปกครองโดยพระองค์เองเราก็ยังเป็นสมบูรณาญาสิทธิ
 ราช จะให้ราษฎรปกครองเสียเองเพราะ เป็นเจ้าของชิปไทยก็ทำไม่ได้
 จะประชาชนมาปกครองก็ยุ่งใหญ่ เพราะว่าแต่เราถ้าเรามีบ้านเล็ก ๆ ให้ทุกคน
 ปกครองกันเองในบ้านไม่มีหัวหน้า เราไม่มีใครปกครอง ยกตัวอย่างจะ
 เป็นอย่างไร มันไม่ใช่ประชาธิปไตย จะเป็นอนาธิปไตยอะไรนั้น เพราะ
 ฉะนั้นเราจึงมาตายกลาง ที่ว่าปกครองโดยมีผู้แทนหรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่ง
 ว่า โลกทั้งหลายนั้นปกครองโดยรัฐสภา ปกครองโดยมีผู้แทนคือเอมีแทน
 เถแล้ว ท่านปกครองโดยผู้แทนแล้วเราต้องรัฐสภาหรือจะเรียกว่าคองอินพา
 ลีเมนต์หรืออะไรก็เป็นอำนาจอันสูงสุด มีอำนาจอะไรสูงสุดยิ่งกว่านั้น
 เป็น ผู้ตกลงตกลงไป ระเบียบของไทยเราตั้งแต่เปลี่ยนการปกครอง พ.ศ.
 ๒๔๓๕ จากสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยได้เลือกเอาอย่างไร
 ก็เลือกเอาพระมหากษัตริย์ภายใต้ระบอบรัฐธรรมนุญ คือแปลว่าพระมหา
 กษัตริย์และรัฐสภาปกครองอย่างนั้น คือเลือกเอาตามนี้ แต่ว่าการที่
 เลือกเอาอำนาจมาเช่นนั้น ที่เราเขาอย่างเขาคิด แต่เกิดเป็นระบอบของ
 ทยเราแต่ตั้งขึ้นแต่ปกครองโดยรัฐสภา แล้วท่านรับรอง ไม่ในอันก่อน
 ึ่งแยกอำนาจประชาธิปไตยจะเป็นอย่างไร หลักใหญ่ของเราปกครอง

โดยมีรัฐสภา รัฐสภาควบคุมฝ่ายบริหาร เราตกลงกันไปอย่างนั้นแล้ว หน้าที่
 ข้าพเจ้าจะขออย่าคิดว่า แม้ว่าจะอย่างนั้นขอรับโดยจะมาจากปวงชนก็ดี แต่ตาม
 ราชประเพณีของเราอำนาจขอรับโดยนั้นได้ยอมให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้ น
 ก่อนเปลี่ยน การปกครอง โดย ว่ามอบให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้แล้วภายหลังมี
 การเปลี่ยนแปลงการ ปกครองก็ให้พระมหากษัตริย์ ทรง ใช้ภายใต้รัฐธรรมนูญ
 ก็แปลว่าต้องมีรัฐสภาเข้ามาด้วย เป็นองค์การที่เข้ามาอีกอันหนึ่ง ก็ที่
 ท่านจะสังเกตได้ว่าแม้ว่าอำนาจขอรับโดยมาจากปวงชนก็ดี แต่ตามรัฐธรรมนูญ
 และตามประเพณีของเราได้มอบถวายให้พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงใช้ ไม่
 ใช้ราชฎีไร้อง และในรัฐธรรมนูญได้จารึมนัยไว้ว่าพระมหากษัตริย์จะทรง
 ใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี พระมหากษัตริย์จะทรงใช้อำนาจนิติ
 บัญญัติทางรัฐสภา และพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาลยุติ
 ธรรม หน้าที่ของเรานอยู่ในองค์นี้ ก็คือว่าพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจ
 นิติบัญญัติทางรัฐสภาเมื่อ พระมหากษัตริย์เองทรงมอบอำนาจให้อยู่กับ
 รัฐสภาแล้วก็ตามไม่เราจึงไม่มอบอำนาจอันสูงสุดให้อยู่กับรัฐสภาแล้ว ก็พระ
 มหากษัตริย์เองเป็นเครื่องที่เรายินยอม เราจะเอาที่สุด ๑๐๐% มั่นคงไม่ได้
 แล้วว่าที่สุด ที่เราจะทำได้หรือ อย่างว่าพระยาน ต่ที่สุดนี้ใน สัตว์ เรา ต้องเห็นด้วยตา
 ก็คือต้องเห็นด้วยตา หน้าที่ไม่ได้ที่สุดเขาที่สุดที่จะตัดสินคดีหาดีไม่ได้ก็
 ระเบียบของเราที่สุดที่มนุษย์ปุถุชนทำได้แต่ทั้งที่โลกเขาทำกัน และข้าพเจ้า
 เห็นว่าอำนาจนิติบัญญัติตามตัวอย่างไว้ในรัฐธรรมนูญของเราได้ทำอย่างระบอบ
 แล้วคือทำเป็นชั้น ๆ คือชั้นต้นผู้แทนราษฎรมาลงวุฒิสภาอีก ๑ และชั้น
 ไปพระมหากษัตริย์จะทรงลงพระปรมาภิไธยคือเป็นองค์ ๓ แล้ว หน้าที่
 ถวายอำนาจอีกที่จะทรงยอมยั้งได้ และเมื่อทรงยอมยั้งแล้วก็ยกพระราชทานคือ
 อجازพระราชทานลงมาให้รัฐสภาพร้อมกันได้ พิจารณาอีกครึ่งหนึ่งเป็นถ
 ๔ ชั้นแล้ว หน้าที่ดังว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ข้าพเจ้าได้ถวายไว้อย่างไม่พอ
 จ้าพเจ้าก็จะกล่อย ตามได้ไม่ใช่คือคงอะไรจ้าวเจ้าก็เห็น เหตุเหมือนกันถ้าควร

LIRT

ถวายอำนาจตามสมควร แล้วไม่เป็นการเสียหายแก่พระองค์ แล้วข้าพเจ้าก็เห็น
 ด้วย ในการถวายคือเป็นเสียงสามัญคือถ้าผ่านสภาแล้วก็เป็นกฎหมาย
 ที่ท่านเรายอมเพิ่มให้อีกเราถวายให้รัฐสภา ๒ ใน ๓ ก็เป็นอำนาจมากที่สุดแล้ว
 ใน ๓ และท่านต้องไม่ลืมว่าผู้มีสภาพพระมหากษัตริย์ทรงตั้งทั้งหมดคนข้าพเจ้า
 ต้องเป็นคนที่เสนอและเห็นชอบด้วยไม่ได้เสนอแต่เห็นชอบด้วยที่พระมหากษัตริย์
 ทรงตั้ง ท่านข้าพเจ้าไม่ลืมว่าพระมหากษัตริย์ทรงตั้งวุฒิสภา ๓๐๐ เปอรเซ็นต์
 ที่พระองค์ท่านทรงตั้ง ๓๐๐ เปอรเซ็นต์ก็มีเสียงรวมกับสภาล่าง ๒ ใน ๓ ก็
 เป็นการถวายอำนาจอย่างนั้น ก็จะไม่เกิดการทำอะไรเราควรจะได้ตายกลาง
 ไรทำอะไรไว้บ้างก็จะหมดสิ้นเพราะต้องคิดถึงทางดีทางเสีย แล้วพวกนี้เงดา
 ล้นนอกจากนี้ ๒-๓ เดือนใด ๆ ๓ วันหรือ ๑ เดือน ก็ยังน้อยไป
 ดเราเพิ่มถวายเป็น ๑ เดือน ๖ เดือนก็แล้วแต่ แล้วท่านก็คิดว่าเราได
 กลงกัน แล้วให้กรรมการไป ยกร่างว่าวุฒิสภามีโอกาสที่จะยับยั้งโดยมีโอ
 ร์กำหนดมากว่าเดี๋ยวนี้อยู่ ๑๕ วันหรือ ๑ เดือน ก็คือวุฒิสภาเพิ่ม
 เยี่ยงอาจจะเป็น ๑ ปีหรือ ๖ เดือนแล้ว พระมหากษัตริย์ก็เพิ่มอีก อย่างนี้เป็น
 ไรที่จะไม่ให้ออกไป นอกจากนั้นข้อที่โต้เถียงกันมากข้าพเจ้าไม่ยอม
 พระองค์ท่านว่าไม่เป็นข้อสำคัญแต่จะปล่อยให้ไม่ได้กระทำจะให้พระมห
 ษัตริย์ไปขอประชามติอีก ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพราะว่าเบ็ดร
 รมนูญทั่วประเทศไม่มีเลยในการออก นายกรัฐมนตรีให้พระมหากษัตริย์
 ขอประชามติ เพราะว่าถ้าไม่มีรัฐธรรมนูญทั่วโลกแล้วไม่มีเลย ใน
 ราชอาณาจักรก็ให้พระมหากษัตริย์ไปขอประชามติ ก็คือพระมหากษัตริย์
 ถวายพระราชอำนาจเป็นที่สูงสุดอยู่แล้วขอให้สูงสุดแก่พระมหากษัตริย์หรือ
 เลี้ยงแผ่นดิน ก็ยอมให้พระมหากษัตริย์หรือรัฐสภาเป็นผู้สูงสุดเท่านั้นไม่ไป
 อกจากนั้น คือเราถวายอำนาจอยู่แล้ว แต่กลายเป็นว่าถวายไปถวายมากถึ
 ายเป็นไปขอความเห็นราษฎรไปเสียแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่ได้ว่าราษฎรโง
 ษฏรฉลาดก็ได้ แต่เราเห็นความจริงไม่พ้นที่ว่าราษฎรของเราอ่อนหนึ่งต่อ

ไม่ออกถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนราษฎรทั้งหมด นี้ใครจะมาเถียงกับข้า
 มั่งงี้ เมื่ออ่านหนังสือไม่ออกแล้วจะประชุมกันที่ระดมประชาคมโคก
 หนังสือออก ถ้าอ่านหนังสือไม่ออกแล้วท่านจะตัดสินใจอย่างไร ท่าน
 ง่าย ๆ ว่า เขาตัวหรือแดง พุงง่าย ๆ ท่านพุงง่ายเกินไป ท่านต้องคิด
 ถ้าคนที่ไม่มี ตัวดี ตัวดำ ตามี ตามา ไป ๆ มา ๆ ก็จำมีใหญ่เขา
 อย่างนั้น ท่านว่าราษฎรเราเดือกคงไม่เป็นท่านก็ตกนมามากแล้วการ
 ผู้แทนราษฎร ข้าพเจ้าได้ฟังสมาชิกคนหนึ่งซึ่งได้ผ่านการเป็นรัฐมนตรี
 รัฐบาลมาในกระทรวงมหาดไทย นี่ท่านว่าเอง ข้าพเจ้าฟังมาและคิด
 ไม่ว่าคนอื่นก็เหมือนกัน ได้รับราชการในกระทรวงมหาดไทยมาตลอด
 ของท่าน ต่อมาได้เป็นผู้แทนและมาเป็นรัฐมนตรีมาหนึ่งในสภา ท่านบอก
 กฎหมายบางครั้งที่ยังไม่รู้ว่าจะตัดสินใจอย่างไร ท่านก็คิดซิว่า คนขนาดนี้
 ถ้าอ่านถ่อมตัวหรืออะไรก็ตามเกิด ท่านบอกว่ายาก แต่ข้าพเจ้าเห็นใจ
 ท่านถ่อมตัวเลย และอย่าว่าแต่ท่านเลย แม้แต่ข้าพเจ้าเองบางทีก็ยังไม่
 จะเขาอย่างไร ต้องคิด ต้องฟังเสียงของประชาชน ข้าพเจ้าได้ฟังถึง
 เขาว่ามาอันหนึ่งว่า ยังเรียนไปก็รู้ดีกว่าความรู้ของตัวเองของไป
 คนที่รู้มากกว่าของตัวเองมากนัก ข้าพเจ้าเองเห็นว่าตัวข้าพเจ้าเองนั้นได้
 ราชการมาหลายแผ่นดิน ยังเรียนไปก็รู้ดีกว่ายังต้องเรียนอีกเยอะเหมือน
 กันขนาดเราขนาดท่านขนาดข้าพเจ้าบางเรื่องยังตัดสินใจเลย แต่เรา
 วิจารณ์เขา การที่เราจะเพิ่มภาระให้แก่ราษฎร ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการ
 ให้เราซึ่งเขาไม่สามารถจะใช้ได้ เขาไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไร จะว่ามันห
 ภัยเขาตัว หรือเขาแดงแล้วเป็นไม่ได้ผลอย่างแท้จริง ประชุมที่ซึ่ง
 สามารถระทกของได้ก็คิดว่า ภาคัญญา เสดายังไม่ถึงต้นคอร อีก ๓๐-
 มีนั้นแหละจึงจะควร เราควรปล่อยให้มหาชนที่หลังของเรามาแก้ไขข้อ
 เกิด แต่สำหรับเวลานี้เราจะไปแก้ข้อในสถานการณ์เวลานี้เราจะแก้ข้อซึ่ง
 ไม่เคยมีในระบบของเราแต่อยู่ที่ถึงประชุมที่ระดมประชาคม หรือ เพลมซิทไฟ

LIART

ทั่วโลกมันช่วยที่สุดที่เราจะใช้ประชาชาติ ท่านอยู่ประเทศใหญ่ ๆ
 อย่างเช่นอังกฤษแม้ว่าความวิเศษของเขาสูงกว่าของเขาและมีประชากรไทย
 มา ๕๐๐ ปีแล้ว เขาขอประชาชาติหรือไม่ ไม่ได้ขอ อย่างในอเมริกาที่หลาย
 ประเทศไม่มี ส่วนมากแล้วเขาไม่มี มีแต่ส่วนน้อย ก็กำหนดมาเทียบกับสัตว์
 เซอร์แดน เราเรียนตำราหรือดูด้วยว่าเรเฟนคอมมันต์สัตว์เซอร์แดนใกล้สัตว์
 ที่สัตว์เซอร์แดนท่านทั้งหลายสัตว์เซอร์แดนซาฟเวียเคยไปมา ๒ ครั้ง ตาม
 ที่ท่านข้างบอกว่าสัตว์กับประเทศเรา อย่างว่าแม้แต่ประเทศในยุโรปก็เทียบกับ
 เขาไม่ได้แม้มีความรู้ คนที่ท่านพบกลางถนนเขาพูดได้ถึง ๓ ภาษา คน
 อกรรมคาพูดกับท่านถึง ๒ ภาษา ความรู้ของเขาถึงปานนั้น ในรัฐสภาของ
 เขาพูดกันถึง ๓ ภาษาคือฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี แล้วพลเมืองของ
 เขามหาไรก็อยู่ใน ๒ ด้านหรือ ๓ ด้าน พลเมืองของเขามีความรู้สูงสุดและ
 มีน้อยที่สุดก็อาจจะทำได้ แต่เมืองอื่นไปต่องใช้จะได้ผลอย่างไร ท่านยก
 เพลบซีทอย่างท่านผู้หนึ่งพูด สมมติว่าทำได้แต่ต่อประชาชาติจะ
 อยู่กับใคร ชนอยู่กับฮิตเลอร์หรือใครต่อประชาชาติได้ผลอย่างไร คือ
 อย่างว่าจะรวมประเทศคือ รวมประเทศไหนประเทศนั้นแล้วเวลาที่ฮิตเลอร์มาถึง
 ยี่สิบห้าขอประชาชาติจากเชคโกสโลวาเกีย มติมันได้มีจริงๆ หรือ มันมี
 ไม่น่าโม้แดง มีอิทธิพลอย่างหลังไม่กล้าใช้อำนาจ ท่านซาฟเวียพูดว่า
 เองเรามีความรู้ไม่พอ ท่านพูดถึงความที่ซาฟเวียกคคืออย่างแม้ว่าเป็นรัฐมนตรี
 ทั่วด้วยกันไม่รู้คิดค้นกฎหมายอะไรได้ ท่านบอกว่าเขาชาวเขาแดงแต่ท่าน
 ฆ่าตัวมันก็จะคิดค้นความว่าเพื่อฮิตเลอร์ท่านจะต้องใช้วิชาวิญญาณ ฮิต
 เวนพูดนั้นเราต้องพิพากษา เราบังคับตั้งก็เราให้โลกพิพากษาคดี แต่
 ความจริงเราต้องมีแปรกคดี การที่ผู้พิพากษาจะได้จำเลยออกจากที่หรือไม
 ่แล้วท่านก็ชอบตายแล้ว แล้วท่านก็ชอบปลงพระชนม์หรือไม่ชอบปลง
 พระชนม์ ถ้าเราพิพากษาว่าผิดก็เลยอ. นัยกประเคินให้เห็นว่าเป็นอย่างนั้น คือ
 เป็นนักทฤษฎีเกินไป แล้วซาฟเวียเห็นว่าการที่ถวายพระพรราชอำนาจซาฟเวีย

LIRT

เห็นว้างไกลายไค้ตั้งดี แต่ว่าถวายนไปแต่ยังไม่ไค้ดีและเป็นที่ประเพณีที่เกตุคนใหม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าของเราเราไม่ต้องไปเอาของเขา แต่ที่เขาคงเขาก็ไม่ได้คือทั้งโลก ประเทศเราที่เด็กประชาชนไปโดยมาก อย่างนั้นข้าพเจ้าเห็นด้วย เห็นด้วยที่เปลี่ยนการปกครอง ๒๕๑๕ เพราะจำต้องมากเป็นระบอบประชาธิปไตย ปกครองโดยรัฐสภาส่วนมากของโลกเขามาใช้ของเรารัฐสภาเห็นว่าดี เพราะเป็นการดี ๆ ไป นี้พอแล้ว จะเขาหนักเกินไปถึงประมาณครึ่งไม่ถึงเวลา มีท่านผู้หนึ่งบอกว่ ถ้าราษฎรไม่มีความรู้อ่านหนังสือไม่ออก เขาก็ทำ ๒ บัญชีก็แล้วกัน คือทำบัญชีไว้จะเพราะหัวหน้าครอบครัวไม่ได้หรือ เขาหัวหน้าครอบครัว แต่ข้าพเจ้าถ้าถ้าประมาณก็ตั้งเสียของผู้ที่มีเสียเล็กน้อย ถ้าขึ้นทำบัญชีออกบัญชีหนึ่งขึ้นให้ละเพราะหัวหน้าครอบครัวโดยจำกัดแล้ว นอกจากจะเสียเงินโดยใช้เหตุต้องทำบัญชีอีกอันหนึ่ง บัญชีอะไรต่าง ๆ แล้วท่านก็ไม่วางจากการตัดสินใจในไม่ประมาณตั้งเสียประชาชนหรือฟังเสียงเพียงพอ ถ้าอย่างนั้นไม่มีเสียคักว่า เพราะไหน ๆ ก็ถวายพระราชอำนาจแล้ว ก็อำนาจนั้นทรงยังมีอยู่ไค้แล้ว มาก็ตั้งอำนาจของรัฐสภารวมกัน ๒ ใน ๒ รัฐสภานั้นก็ทรงหนึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งแล้ว จะเสนอะไรแล้วก็มีบางท่านว่ากรทขอประชามติไม่ใช้ทุกเรื่อง ละเพราะเรื่องสำคัญ ๆ ใดก็ละเพราะเรื่องสำคัญ ไม่เอาทุกเรื่อง แต่เมื่อได้ไปแล้วเราจะห้วงถึงท่านทำไม่ ท่านก็ทรงใช้อำนาจของท่านจะท่านคงไม่ใช้ อันข้าพเจ้ารับว่าอาจจะเป็นจริง แต่ข้าพเจ้าขอคัดตัวอย่างว่าในประเทศอังกฤษที่ทรงยังมีบัญญัติได้ ทนร้อยปีแล้วไม่เคยยังมีเสียก็คงไม่ยังมีไค้ เห็นหรือไม่ แต่พระมหากษัตริย์อังกฤษไม่เคยยอมคักจากประชาชนเลย มีท่านตั้งจำไว้ แล้วถ้าพระมหากษัตริย์ถ้าไม่ถวายพระราชอำนาจก็ไม่ทรงใช้ อันข้าพเจ้าวางขงรายใหญ่ คือเราถวายให้ท่านแล้วเราบอกว่าคุณคงไม่ใช้ หรือจะใช้น้อยที่สุด จะทำให้พระองค์คืออีกว่าถวายแล้วนั้นพระองค์ไม่ยอมใช้ แต่กฎหมายนี้ เอ! เราไม่ทำตามกฎหมาย

เสียแล้ว คดองพระมหากษัตริย์ก็ไม่ทรงทำพระราชบริหารซึ่งเราถวายพระ
 ราชอำนาจสูงสุด แล้วถวายพระราชอำนาจด้วยเพื่อให้ทรงรับผิดชอบบ้าง
 เพราะเป็นหัวหน้าของรัฐทั่วประเทศ ก็การที่ท่านจะทรงใช้อำนาจ ท่าน
 ต้องใช้โดยไม่ต้องกลัว พระเนตรควรไปรอบนอกน่าหาไม่ต้องกลัว เป็น
 พระมหากษัตริย์ทำในขอครบถ้วนพนักได้ เราต้องให้อำนาจที่จะได้กฎหมาย
 ได้ ไม่ต้องทิ้งไปให้พึ่งเสียงราษฎร ท่านต้องคิดดูซิว่า สมเด็จพระเนตร
 ถ้ามัวไปพึ่งเสียงราษฎรว่าระบอบหรือไม่แล้ว ทำไมเราจะได้อิทธิพลของ
 ประเทศขึ้นมา ก็อันไหนเห็นชอบแล้วเราต้องรับผิดชอบแล้ว ข้อพระ
 มหากษัตริย์จะได้ความรับผิดชอบบ้าง ก็ถ้าหากว่าเราพูดว่าให้ระบอบ
 พระมหากษัตริย์ก็เลยไม่ต้องรับผิดชอบ การที่ถวายพระราชอำนาจเช่น
 ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่า ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะบอกว่าการมหากษัตริย์จะไม่
 ทรงใช้ อย่างอังกฤษไม่ทรงใช้แม้ว่าทำได้ แม้ว่าจะเราให้ทรงใช้ก็คงไม่
 ทรงใช้ ข้าพเจ้าเห็นด้วย ท่านไม่ทรงใช้หรือทรงใช้ก็น้อยที่สุด ก็เมื่อเรา
 เห็นว่าน้อยที่สุดแล้วเราจะถวายพระราชอำนาจทำไมถ้าเมื่อไม่ใช้และน้อยที่สุด
 ไม่น่าเป็น เท่าที่ขอเราก็คือแล้ว การถวายพระราชอำนาจก็เป็นความ
 รับผิดชอบที่เราทำไม่ได้ ก็เราต้องการปกครองโดยรัฐสภาอันใดก็
 ในกรณียังเราก็ต้องให้ดีที่สุดแก่พระเจ้าแผ่นดิน รัฐสภาก็อย่างเดียวกัน
 การออกกฎหมายต้องไปถึงราษฎร ทำไม่ของเราไม่เคยมีหรือเป็นประเทศ
 ที่เคยมีมา เมื่อประชาชนปกครองแล้วอันไหนคือใช่ การที่จะเอาของใหม่ การ
 ที่จะเอาของใหม่ไม่ใช่ข้าพเจ้าไม่ชอบ ข้าพเจ้าเป็นคนกับข้าพเจ้ารับอย่าง
 เสรีภาพที่เราจะวางรัฐธรรมนูญก็ยอมให้เสรีภาพที่วางรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้า
 เห็นด้วย แต่มีบางขบวนการแต่ของเจ้าเขาก็ยังไม่เอา อย่างได้เพียงกันฮับ
 ละส่วนมากเขาเห็นว่าเฟรมคอมมิวนิสต์แล้ว เราจะเอาของไม่ใครของเขา
 มาทำไม ข้าพเจ้าได้วางหลักเกณฑ์แล้วว่า ข้าพเจ้าจะวางรัฐธรรมนูญอย่าง

ไว้ ข้าพเจ้าก็คิดถึงความเป็นของประเทศเป็นใหญ่ ไม่ควรคิดถึงประเทศเล็ก การคิดถึงประเทศอื่นเป็นเพียงประกอบชอบด้วยเหตุผลเท่านั้น การที่ข้าพเจ้าพิจารณาได้ฟังสมาชิกพูดมาแล้ว ข้าพเจ้าเกือบจะว่าความเห็นอย่างรัฐสภาอื่น ถึงแม้ว่าจะมีความเห็นแตกต่างกันไป ก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้ คือเห็นเป็นอย่างนั้นแล้ว ทุนพูดถึงเหตุที่ผิด ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูด เพราะมีผู้พูดแล้ว แต่ว่าเคยไปเดินกรูตักอย่างไร ก็มีส่วนรักเพื่อนข้าพเจ้าคนหนึ่งอย่างเห็นอกเห็นใจ เพราะได้เคยมีตัวอย่างนั้นแล้ว ถ้าหากว่าขอประสามัคคีแล้วจะไม่ใส่ร้ายสังคมดี ข้อนี้ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดเลย แต่ว่าพูดถึงความรักกันแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าข้าพเจ้าเห็นเหตุเป็นเหตุที่สมควรไม่ช่วยกันใคร ๆ ถ้าไม่มากไปก็ไม่ช่วยกันใคร ๆ ข้าพเจ้ารู้เรื่องเท่านั้นที่พูดแล้ว ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่อยู่เต็มใจแล้ว ผู้ที่นั่งในสภาเมื่อปี ๒๔๗๗ เมื่อข้าพเจ้าเป็นประธานสภายุแทนราษฎร ข้าพเจ้าได้มอบหมายให้ไปทำหน้าที่อะไร รัฐธรรมนูญนั้น ข้าพเจ้ารู้เรื่องดี ข้าพเจ้าว่าไม่ใช่เรื่องอะไรหรือไม่ดี อะไรอาจจะเป็นเรื่องหนึ่งก็ได้ ข้าพเจ้าไม่เถียง แต่ว่ากึ่งกลางสมมติกันนั้นไม่ใช่เรื่องเดียวกัน มีหลายเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่อยู่ในฐานะที่จะพูดได้ และจะไม่พูดในเรื่องนี้ ชุมชนใจเหลือเกิน ไม่อยากจะประวิปากออกไป นอกไปแต่เพียงว่าความจริงนั้นมียุหลายเรื่อง ไม่ใช่เรื่องยิบยิบ เพราะฉะนั้นท่านจะเอาเรื่องยิบยิบก็ถูกหมายและไม่ให้ประสามัคคีมาเป็นข้อขัดแย้ง สมมติกันข้าพเจ้าเสียใจ และไม่เห็นด้วย เพราะเหตุที่ความเรื่องหลายประการ เพราะฉะนั้นข้อที่ปลัดถ้อยขอยกฐานะเพราะเรื่องขึ้นมา การที่จะยกตัวอย่างจะเพราะเรื่องขึ้นมาทำไม หลักรใหญ่ของเราข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย หลักรใหญ่ของเราคือเพียงเราพูดไปพูดมาอย่างที่เราพูดแล้วในคราวนี้ เราบอกไว้แล้วว่าพระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจ เป็นผู้ใช้ ไม่ใช่ราษฎรใช้ เราตกลงกันหรือเปล่า เราตกลงกฎหมายไปแล้ว มีวงมีสภาเราตกลงกันหรือเปล่า ในที่สุดความเห็นจะเป็นการที่ผิดที่กระชากออกกฎหมาย เราไม่ได้พูด ไม่มีเลย ครั้นมาถึงเรื่องพระมหากษัตริย์นั้นยัง มันเกิดเรื่องขึ้นมาให้ไปขอขรณ

LIRT

ข้าพเจ้าเห็นว่าเราไม่ควรจะไปไกล น้แหละท่าน ข้าพเจ้าเสียใจ
 ที่ความเห็นของข้าพเจ้าไม่ตรงกับท่าน ข้าพเจ้าพูดมานานทีของสรุปว่าใน
 เรื่องอำนาจขบขึงกฎหมายก็เหมือนกับท่านทั้งหลายได้พูดมาแล้ว สำหรับว่า
 ๑. กฎหมายนั้นท่านสมาชิกสภาผู้แทน ผ่านวุฒิสภาจะไปพระมหากษัตริย์
 ทรงลงพระปรมาภิไธยเป็นเสร็จสิ้นกัน ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงไม่เห็นชอบ
 ก็ยกใหม่เวลาอีก ๓ เดือนหรือ ๖ เดือนแล้วแต่ และถ้าทรงขบขึงหรือพระ
 ราชทานลงมาให้รัฐสภาทั้งสองร่วมกันพิจารณาโดยรอบคอบอีกคนหนึ่ง ซึ่ง
 ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินที่ว่าเหตุผลของพระมหากษัตริย์นั้นดีแล้ว รัฐสภาทั้ง
 สองร่วมกันก็จะเอาตามพระมหากษัตริย์เป็นส่วนใหญ่ เว้นไว้แต่ว่าความ
 เห็นของจนเราช่วยไม่ได้ อาจะต่างกัน อาจะเห็นอย่างเดิม และยืนยันไป
 อีกโดยคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นเป็น ๒ ใน ๓ เช่นนี้แล้วข้าพเจ้าคิดว่าคงจะมีพระคุณ
 พอดีที่จะพระราชทานลงมาตาม ธรรมเนียมเพราะว่าเป็นที่ปรึกษาของท่านมาแล้ว
 นี้ ข้าพเจ้าก็ให้ท่านระลึกรู้ว่าไม่เป็นการเสียหายอะไรเลย การที่อวรัฐสภา
 ยืนยันขึ้นไปนั้น แต่อีกทรงเช่นลงมาไม่เป็นการเสียหายเลย เพราะเหตุ
 ว่าอย่างเดียวกัน ท่านปรึกษาใครขอหากกัน ก็คือก่อนเมื่อเป็นสัมมุตญาณวุฒิส
 ข้าราชการแล้วก็อาจจะเป็นอย่างนี้ได้ คือถ้าท่านปรึกษาเดาบังคับ เวลาที่ปรึกษา
 ทางนายกรัฐมนตรีซึ่งแต่ก่อนไม่เห็นด้วยจริง ๆ แต่ว่าทางนายกรัฐมนตรีหรือ
 เสนาบดีอาจได้หรือที่ประชุมเสนาบดีด้วยกันความเห็นขัดแย้งกับท่าน ข้าพเจ้า
 จะขอยกตัวอย่างมากอย่างเช่นนี้ บางทีท่านก็เห็นว่าเป็นอย่างนี้ไม่ได้ ท่าน
 ก็ยังคงเดิมเมื่อไร เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐสภาถวายความเห็นที่ท่านยืนยันมาก
 เป็นกว่าดี อีกอย่างหนึ่งก็คือถ้ากฎหมายดี และถึงกันมากจนข้อ บอกรู้ว่าให้
 พระมหากษัตริย์ แสพพิศ เตะระ คณทวี คือทำให้พระมหากษัตริย์ใช้ก็ เขา
 ด้วยข้างโน้นข้างนี้ แต่ที่ท่านจะนำการว่าพวกข้าราชการหนึ่งต้องพิมพ์หรือ
 นักการเมื่องจะไม่พอพวกข้าราชการพระมหากษัตริย์อย่างนั้นอย่างนี้ หรือข้าพเจ้า

ไม่เห็นด้วยเลย แต่ว่าทำอย่างไรของเรามีเมื่อมันเกิดเป็นการเพิ่มอำนาจ
ก็เพิ่มขึ้นแล้วไป แล้วอีกอย่างหนึ่งท่านต้องไม่ลืมว่าเมื่อเอฟพีดี เคอะ คัท
แล้ว นั่นก็คือพระมหากษัตริย์จะเอาอย่างนรัฐขนาดเอาอย่างนั้น ท่านเคยเกิด
ข้อพิพาทข้อวิจารณ์กันต่าง ๆ แต่จะเกิดเองขึ้น ของที่ไม่ควรที่จะเกิดขึ้น
เกิดขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐสภาจะเกิดเรื่องเช่นนั้นซึ่งท่านช่วยไม่ได้ เราเอาไฟ
ไปเหยงและเราไปเปิดช่องโง่นั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย พอดีไฟจะไม่ถูกถลาม
ก็เลยเกิดถลามใหญ่โต ข้าพเจ้าขอรับรองวงวนว่าคงแม้จะไม่ได้เต็มร้อย
เปอร์เซ็นต์แต่เราเพียงเจ็ดสิบห้าเปอร์เซ็นต์เท่านั้นก็ได้มากพออยู่แล้ว เรา
จะเอามากกว่านั้นข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการวินิจฉัยหรือยัง แค่อีกสามสิบหรือ
ห้าสิบปีในกรณีที่เราจะขอประสามคืนนั้นตามความเห็นของข้าพเจ้ามันอย่างนี้ ก็
แต่แต่ท่านจะมีความเห็นว่าควรจะทำอย่างไร

๑๑.๔๕ น.

พระยาปริตานฤเบศร์ : เราวางรัฐธรรมนูญเป็นการถาวร
กฎหมายอื่น ๆ ท่านจะไม่เห็นมีคนเยอะเยาะมานั่งเขียน แต่เขาจะเขียนที่กรม
ร่าง ๆ แค่งกฎหมายนั้นคนเยอะเยาะมานั่งอยู่ด้วยกัน มาช่วยกัน เพราะว่าเรา
เขียนเป็นการถาวร นอกจากนั้นอย่าว่าแต่ว่าประมวลวิธีพิจารณาคดีความแห่ง
ซึ่งไม่ควรจะแก้บ่อย ๆ เลย ประมวลอาญา ๆ เราไม่ควรจะแก้บ่อย ๆ
รัฐธรรมนูญก็เป็นกฎหมายซึ่งไม่ควรจะแก้บ่อย ๆ เพราะฉะนั้นเราเชิญท่าน
ทั้งหลายมาในที่นี้สำหรับเรื่องความคิดเพื่อปรึกษา เพื่อจะร่างให้ถาวรแล้วเราก็
พยายามอุดช่องอุดรทุก ๆ รู จัดเอาไว้ทุก ๆ สิ่งก็ควรระมัดระวังเอาไว้สำหรับ
การถาวร เพื่อจะได้ใช้สำหรับกาลภายหน้า ท่านอย่างที่ท่านประธาน ๆ ของ
เราว่า ทดงไปหุ้รแจงว่าถึงว่าเวลานการที่คนยังอ่านหนังสือไม่เขียน อันพ
เป็นความจริง แต่ว่าอย่างที่ได้เรียนต่อท่านผู้มึ่เกียรติถึง หลายนั่งดูว่ารัฐ
ธรรมนูญเขียนไว้สำหรับเป็นการถาวร ไม่ใช่เขียนแต่ประเดี๋ยวประเดี๋ยวนั้น ๆ

LIART

ที่ๆบอยๆ เราต้องการจัดไว้ว่ารู้อย่างไรของอย่างไร จัดยุคไว้ให้หมด
 ภาว่าเราจวางใจเอาไว้บอยๆตามที่ข้าพเจ้าได้ฟัง ท่าน สมาชิก เป็นต้องมากว่า
 ปรกที่จะถวายพระพรราชอำนาจให้พระมหากษัตริย์ ขอประขามติ คุณเหมือนว่า
 คุมเดี่ยวท่านทั้งหลายก็เหมือนว่า จะเป็นการบังคับ พระมหากษัตริย์ให้ไปขอ
 ประขามติ ห้ามได้ มันมันแต่เพียงว่าเราจัดเอาไว้ใหม่ประคองประคองหนึ่ง
 ำท่านเจ้าที่คบชนแล้วมางประคองโรงหนังสือเมอเยนซ์คือมี มีประคองประคอง
 หนึ่งตัวหรับที่จะออกได้ ถ้าท่านอยากจะออก แต่ถ้าท่านไม่อยากจะออกก็
 มันไม่ว่าจะไร ฉันทข้าพเจ้ามีความเห็นว่าการที่มีฝ่ายสมาชิกมีความ
 หนึ่งว่าควรจะให้พระมหากษัตริย์ ขอประขามติได้ นั้น ก็เป็น การ ให้พระมหา
 ษัตริย์ประคองหนึ่ง ท่านจะไรหรือไม่ว่านักผู้ตบแล้วแต่ท่าน

ที่บอยๆ เราได้กล่าวมาแล้ว ในรัฐธรรมนูญที่ หรือใน
 ักๆไปก็ หรือความประเพณีหรือความคิดเห็นของคนไทยก็ เราเชื่อเป็น
 อย่างมากในพระปรีชาสามารถ ของพระมหากษัตริย์ เมืองเราค่อนข้างเปลี่ยนแปลง
 ารปกครอง ๒๔๗๕ ใครๆบอกว่าเป็นมรดกอำนาจอธิปไตย ข้าพเจ้าไม่ขอว่า
 ันซึ่งอื่นเนม เท่านั้น ข้าพเจ้าก็เคยรับราชการในรัชกาลที่ ๕ ที่ ๖ แล้ว
 รัชกาลที่ ๖ ไปรับราชการในราชสำนัก พระมงกุฎเกล้าฯ ไม่เคยใช้เลยใน
 ึ่งของสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกฯ อยู่ในการสำนักเวลาน้อยกว่า
 ึ่งในศาล เวลารับราชการข้าพเจ้าได้พระมหากรุณาธิคุณ เป็นอันมากอย่าง
 ึ่งหนึ่ง พระมหากษัตริย์เราเป็นคนตรงทางเสด็จเนือ ทางกรเรียน ท่าน
 ึ่งพระปรีชาสามารถมาก การที่เราจะให้ท่านมีพระราชอำนาจขอเพ็ดขัตติ
 ึ่งหรือเรียกว่าประขามติได้อันนี้ ไม่ใช่เราบังคับท่าน เราเขียนวางให้ท่าน
 ึ่งแล้วแต่ท่านจะไรหรือไม่ว่าง และเป็นข้อควรคิดอย่างมากว่าท่านยอม
 ึ่งรับความเป็นเซฟว่าต้องผู้ตบท้ายกันหมอนำระเบิด ท่านควรระวังทรง
 ึ่งว่าการไรดีหรืออนึ่ง พระราชอำนาจอันผู้ตบแล้วแต่ท่าน ท่านจะให้ใ
 ึ่งพระปรีชาสามารถอย่างมาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีความเห็นว่าไม่มีความ

เดี๋ยวหาอย่างไรวะเลยที่เราจะคิดขึ้นเอาไว้ในรัฐธรรมนูญของเรา
 เกิดมีความจำเป็นอะไรขึ้นพระมหากษัตริย์ก็อาจจะทรงใช้ข้อพระชนมศักดิ์ ที่
 ดมมาซึ่งบางท่านก็ได้คิดว่าจะเป็นการอันตรายต่อพระราชบัลลังก์กัน ข้าราชการ
 ก็ไม่เห็นด้วย จะไม่เป็นการอันตรายเลย อันการอันตรายหรือไม่อันตราย...
 เราต้องนึกถึงบุคคลธรรมดาว่า บางคนใช้ไม้ไม่เป็น ไม้ตกไม้มือ เป็น
 ความผิดของเราเอง จะไปบอกว่ามีไม้ทำไม้มาคมี่อัน นี้ก็ไม่ใช่ความ
 ผิดอะไรเลย ท่านต้องพิจารณาให้รอบคอบในการที่จะทรงใช้หรือไม่ทรงใช้
 เรามักมีให้ท่านใช้สำหรับครั้งสำคัญที่แท้เหตุจำเป็นเกิดขึ้นแล้วที่ท่านจะได้ใช้
 ได้ แต่อีกท่านประธานฯ ของเราก็คงดูแน่นๆ จะยังยัดยอ ท่านบอกอีกว่าเรา
 ให้อันนี้ไว้ก็มีความเสียใจไม่เห็นด้วยในอันนี้คืออะไร ท่านพิจารณาว่าเหตุผล
 เป็นถึงขั้นนั้นแล้วจะควรใช้ประชนมศักดิ์หรือยัง ไม่ใช่ว่ากฎหมายทุก ๆ ระบบท่าน
 จะต้องทรงใช้ประชนมศักดิ์ เราเปิดประตูให้ท่านไว้ทำประชนมศักดิ์บ้างในคดีที่
 สุดแล้วท่านควรใช้ประชนมศักดิ์หรือไม่ นอกจากนั้นข้าพเจ้ายังมีความเห็นอีก
 ข้อหนึ่งว่าโลกในสมัยนี้ข้าพเจ้าเกิดความสมัยนี้ข้าพเจ้าฟังดูว่าคนมีความคิดต่าง ๆ
 นานๆ ผิดกันกับคนก็เข้ามาแล้ว เขาเถะเขาอย่างอื่นก็จะยังยัดยอมากเกินไป
 เขาควรปกครองทั้งสังคมต่าง ๆ นานา บางทีเขาอย่างนั้นอย่างนั้นเปลี่ยน
 กันต่าง ๆ นานา อันนี้เป็นข้อหนึ่งที่ท่านน่าจะสมควรคิดว่าสภาฯ ดังมีความ
 เห็นต้องกันในเหตุการณ์ที่สำคัญซึ่งพระมหากษัตริย์ท่านไม่เห็นด้วยและท่านยัง
 เชื่อว่าราษฎรของท่านก็ยังไม่เห็นด้วยอย่างนี้เราเปิดประตูให้ท่าน ไปถามผลึก
 ว่าไม่มีเสียหลายอะไรที่ท่านประธานฯ กล่าวว่าจะขอพิบัติศึก และบางท่านว่า
 อุตการณ์คือประชาชนอย่างนี้ไม่ใช่่อุการณ์ สมมติว่าเกิดมีมติขึ้นไปขอได้
 ในหลวง บอกว่าเราไม่เอาในหลวง เราจะตั้งประธานาธิบดี หรืออะไรไม่รู้อีก
 เราไม่เอาในหลวงด้วยเหตุใดก็ซึ่งเถะเพราะว่าท่านอย่าลืมว่า ๒ สภามีคน ๒๐๐
 คน ที่มีความเห็นอย่างนี้ ๑๒ ล้านคน สมมติว่าเกิดมีอย่างนั้นกันกระตบ
 กระเทือนแล้วแต่ว่าในหลวงท่านต้องไป ทันทานใจไม่ง่ายใจเย็น ๆ เหมือน

อย่างคนบางคนใจน้อยไม่เขากไม่เขาคอกไปนกกแล้วไป แต่ถาหากว่าท่านได้
 พี่เลี้ยงมาจากที่จริง ๆ ว่าพวกคิด เขาท่านออกไป เพราะเหตุว่าคน ๕๐๐ คน
 แล้วให้ท่านได้มีโอกาสไป ตามประชาชนจริง ๆ ไม่ได้หรือ ว่าที่เขาจะเอาอย่าง
 ท่านจะเอาข้าพเจ้าไว้หรือไม เป็นผลสุดท้ายอันข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีความ
 เสียหายอะไรเลย แล้วอีกอย่างที่ท่านสมาชิกหลายคนบอกว่าราษฎรเขายัง
 อานหนักดีไม่เป็นราษฎรไม่ฉลาดพอ ถ้าว่าอย่างนี้เลือกผู้แทนราษฎรก็
 หลกอันเดียวอันเลือกใครก็ไม่รู้ แต่ว่าเราอย่าพูดอย่างนั้น พูดอย่างนี้ดีกว่า
 แล้วว่าเราไม่ควรพูดอย่างนั้น เราไม่พูดดีกว่า เราพูดแต่ว่าการงานของเรา
 เรียบร้อย ประชาชนก็ฉลาดก็พอแล้ว การฟังความเห็นของราษฎรเป็นของ
 ไม่ยากเลย เพียงแต่บอกท่านรัฐสภาเห็นอย่างนั้นเห็นอย่างนี้ ท่านจะเห็น
 อย่างไร นี้ไม่เป็นของยากอะไรเลยที่จะพูดว่าเราอย่างรัฐสภาหรือเอา
 ความความเห็นของพระมหากษัตริย์ ข้อที่ท่านประธาน วรณาออกเตือนให้เรารู้ว่า
 ระวัง ถ้าอย่างนั้นจะเกิดมีพวกพระมหากษัตริย์เขาไปอยู่ในสภา ข้าพเจ้าคิด
 ว่าเรื่องพวกนี้เป็นของที่รียาก ข้าพเจ้ามีบุตรชายหลายคนบางคนก็เป็นพวก
 ข้าพเจ้าบางคนไม่เป็นทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าเป็นพ่อ นี้เป็นของที่ห้ามไม่ได้ เรา
 อยากรจะเป็นพวกใครก็ตามห้ามเราไม่ได้ เขากันแต่เพียงว่าเหตุผลของใครก็มี
 มูลฐานก็ควรเชื่อถือ ท่านประธาน ๆ ได้กรุณาออกเตือนให้เรารู้อีกอย่าง
 หนึ่งว่าถ้าได้ไม่แล้วก็ไม่ผลัดไม่มประโยชน์อะไร หากได้เรียนท่านแล้วว่า
 ภารจะได้ผลหรือไม่อยู่ที่คนใช้ ถ้าคนใช้เป็นคนโง่ตupid ถ้าใช้ไม่เป็นคนโง่ตupid
 ใช้อย่างที่ได้เรียนมาแล้วที่เราไม่ได้บังคับให้ท่านใช้ ท่านจะใช้หรือไม่ก็ได้
 แต่พระองค์ท่านท่านเอง คือเราให้ท่านใช้เราไม่ได้บังคับให้ท่านใช้ สุดแล้ว
 ก็ท่านจะเห็นว่าการจะทรงใช้หรือไม่

ข้าพเจ้าขอประทานยอภักดีไปถึงความปรีชา สามารถของพระมหา
 ษัตริย์ อันนี้ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่าประจักษ์ชัดชัด ของเมืองไทยเรา
 พระเจ้าแผ่นดินของเราทุกพระองค์ฉลาด ๘๕% แต่ครั้งโบราณก็มีพระเจ้าเสีย

LIRT

มันดยกตั้งที่เกาะ ถ้าเขาตามพระวราชองค์นี้เป็นต้นมา เทาที่ข้าพเจ้า
 คงเตรียชการที่ ๖ ที่ ๗ ที่เคยได้รบใช้ตามมา ข้าพเจ้าเห็นว่าพระองค์ท่าน
 ฉลาดกว่าข้าพเจ้าแน่ เล็ดอกนี้อีกฉลาดกว่า การเวียนนี้ฉลาดกว่า นอกจาก
 นั้นท่านยังมีประกายศักดิ์ซึ่งเช็ดถือได้ เราจึงเชื่อในความปรีชาดำนารถ
 ของท่านได้ ถ้าเราถวายพระวราชอำนาจให้แก่พระองค์ท่าน พระองค์
 ท่านคงจะไม่ใช้อย่างพุ่มพ่อย เพราะท่านอาจจะทรงรู้ดีกว่าถ้าใช้ผิดจะเป็น
 อันตรายแก่พระองค์ท่านเองเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราจะจัดให้มีโปรโวด์
 ขึ้นไว้ในรัฐธรรมนูญที่ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการเสียหายอะไรเลย แต่ฉัน
 ว่าพระมหากษัตริย์ท่านจะทรงใช้หรือไม่ ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะมีขึ้นได้
 อย่างที่ท่านประธานฯ ว่า เพื่อให้เป็นพระวราชอำนาจสุดท้ายของพระมหา
 กษัตริย์เพื่อใหกรัฐธรรมนูญของเราถาวรชั้กาลนาน

๑๑.๕๒ น.

นายเทพ โชตินุชิต : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ แต่ก่อนขอ
 ให้ถามว่า คือว่าความจริงญัตตินี้ทางผู้เสนอของขอให้เรฟเรนดอมและ
 เพลบิซิท เมื่อได้มีความว่าถึงกฎหมายเลยไปถึงเพลบิซิทนั้น ข้าพเจ้าขอ
 เว้นที่ประชุมไว้เท่านั้นเอง คือที่ขอเสนอนี้ไม่ถึงมติของมหาชนหรือ
 มติทางรัฐสภาดังไปก็ไม่ไรกฎหมาย ขอให้ทำความเข้าใจเสียก่อน

นายจง ใจภักดิ์ : ข้าพเจ้าขอคัดค้านว่าท่านสมาชิกจะขอให้
 ลงมติไม่ได้ เพราะผิดข้อบังคับที่ท่านได้อภิปรายแล้ว

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เขาให้เหตุผล
 ลงมติ

นายจง ใจภักดิ์ : การให้เหตุผลก็คัดค้านปรัยนั้นเอง
 ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้ขอให้ลงมติแล้ว

นายจง ใจภักดี : ข้าพเจ้าขอให้เบ็ดตกิปรายต่อไป เพราะว่า คำพูดของท่านประธานฯ ค่อนข้างเกินเราต้องให้ชาว ให้ใคร ๆ เห็นว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ ไม่อย่างนั้นพอประธานฯ พูดถึงมติเห็นด้วยกับท่าน มันไม่มีในประวัติคำศาสตร์รัฐธรรมนูญ

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้เสนอให้ลงมติ และมีผู้เสนอขอให้เบ็ดตกิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอถามความเห็นที่ประชุม ท่านผู้ใดเห็นว่าควรลงมติได้แล้ว ขอให้ไปรประชุมต่อ

สมาชิกยกมือ ๓๗ คน

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะเบ็ดตกิปรายต่อไป ขอให้ไปรประชุมต่อ

สมาชิกยกมือ 4 คน

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เป็นอันว่าลงมติได้ สำหรับประเด็นที่ขังให้ลงมติ โดยที่เป็นปัญหาใหญ่และได้มีสมาชิกถูก ขังอภิปรายพูดถึง ๔๗ ครั้ง ต่างก็ได้มีความเห็นแตกต่างกัน ข้าพเจ้ารู้สึก ว่าเป็นความยากที่จะตั้งประเด็นย่อย เพราะฉะนั้นก่อนที่ข้าพเจ้าจะได้ตั้งประเด็น ถ้ามกเป็นการสมควรที่ข้าพเจ้าจะขังให้ทราบเสียก่อนว่า ประเด็นมีอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ท่านสมาชิกได้เข้าใจในประเด็นอันประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ท่านที่ขังทั้งประการใดก็จะได้ทั้งขังเสีย ข้าพเจ้าขอตั้งประเด็นว่าอย่างนี้ คือประเด็นแรกขอตั้งว่า อำนาจอัยบงบร่างพระราชบัญญัติของพระมหากษัตริย์ ความรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวนี้จะควรเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจ ว่าถ้าหากกตั้งจะมีมติว่าเปลี่ยนแปลง ท่านเมื่อมีมติว่าเปลี่ยนแปลงแล้ว ข้าพเจ้าจะขังเป็นประเด็นที่ ๒ คือไปว่า จะให้พระมหากษัตริย์ได้มีพระราช อำนาจในการที่จะขอมติประชาชนหรือไม่ ผู้ใดเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเป็น ประเด็นที่ ๓ ท่านประเด็นที่ ๓ กล่าวมีเห็นด้วยว่าให้พระมหากษัตริย์ขอมติ ประชาชนได้ ปัญหาต่อไปนี้จะไม่มี แต่ถ้าไม่เห็นด้วย ก็ขังว่าไม่ให้พระ

LIRT

มหากษัตริย์ซอมนติประชาชน ได้กัมปประเคนต่อไปว่าอำนาจบิษย ของพระมหากษัตริย์นั้นจะเกี่ยวข้องด้วยระยะเวลาว่าระยะเวลาเท่าไรเกี่ยวข้องกับจำนวน เสียงของสภาเท่าไร ข้าพเจ้าจะได้ตามต่อไป ทั้งนี้สำหรับที่เกี่ยวข้องกับคะแนนเสียงนั้น ข้าพเจ้าจะได้ตามตามที่ท่านเมื่อนั้น แต่สำหรับที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลา เพราะประเด็นที่สมาชิกได้พูดกันก็มีอยู่ ๔ คือ

๑. เห็นว่าควรจะเป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวกัน
๒. เห็นว่า ๓ เดือนกัน
๓. เห็นว่าตลอดสมัยประชุมกัน
๔. เห็นว่าตลอดระยะเวลาของสภานี้แทนกัน

นั้นตามที่ถูกแล้วข้าพเจ้าจะต้องถามทีละอย่าง แต่ข้าพเจ้าก็คิดว่าโดยที่สมาชิกจะเห็นอย่างไร ก็คือสำหรับระยะเวลานั้นเกี่ยวข้องกับระยะเวลาที่สมาชิกสถาปนาจะว่าได้ ซึ่งเราขอให้คณะกรรมการพิจารณา อันนั้นเรายังไม่มีมติประการใด แล้วถ้าหากว่าเราไม่มีมติอย่างหนึ่งใน ๔ อย่างแล้วก็อาจจะชักกันได้นั้นข้าพเจ้าอยากจะได้เปลี่ยน แทนที่ข้าพเจ้าจะถาม ๔ อย่างที่ว่านั้นจะคงประเด็นว่าสำหรับระยะเวลานั้นจะมอบให้กรรมการไปหรือไม่เสียก่อนก็คงคำนึงตามนี้ เพราะฉะนั้นขอให้งดมติในประเด็นแรก

พระยาศรัยวิสารวาจา : ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่อย่างเดียวกันเท่านี้ที่ท่านประธาน ว่า ถ้าที่ประชุมนี้ตกลงว่ามีประชามติแล้ว บัญญัติข้อไปอยู่อย่างนั้น ระยะเวลาต้องมีเสมอ

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ถ้าหากว่าที่ประชุมจะให้ทรงขอประชามติได้อย่างนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาใหญ่จะต้องคิดว่าเวลาเป็นอย่างไร อันนี้กรรมการจะไปเขียน ทั้งนี้ข้าพเจ้าซอมนติประเด็นที่ ๑ ผู้ใดเห็นว่าอำนาจบิษยร่างพระราชบัญญัติของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวนั้นควรจะเปลี่ยน โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๐ คน

LIRT

ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐชวรมนญญ : ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรเปลี่ยนแปลง โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐชวรมนญญ : เป็นอันว่าเปลี่ยนแปลง

ประเด็นที่ ๒ ผู้ใดเห็นว่าควรจะให้มทบในรัฐชวรมนญญให้พระมหากษัตริย์ขอมติประชาชนได้ในกรณีทั่วไคกฎหมาย คือผู้ใดเห็นว่าควรจะให้พระมหากษัตริย์ทรงขอมติประชาชนในกรณีที่ไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาได้พิจารณาแล้ว ผู้ใดเห็นว่าควรจะให้ขอมติประชาชนได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๖ คน

ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐชวรมนญญ : ผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๗ คน

ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐชวรมนญญ : เป็นอันว่าไม่มีมติประชาชน ประเด็น ๓ ในเรื่องระยะเวลาที่จะทรงยับยั้งตามที่บัญญัติไว้ในรัฐชวรมนญญ ผู้ใดเห็นว่าควรจะให้กรรมาธิการไปพิจารณา โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๕ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เป็นอันว่ามอบให้กรรมาธิการไ้พิจารณาต่อไปสำหรับคะแนนเสียงที่รัฐสภาจะยืนยันกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงจำไว้หรือไม่เห็นชอบด้วย ผู้ใดเห็นว่า.....

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้าไปห้องว่าจะให้
คือว่ายังไม่ได้มีมติรัฐสภาประชุมร่วมกันหรือไม่ น่าจะขอมติเสียก่อน
กรณีทรงมีมติรัฐสภาประชุมร่วมกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เป็นที่เข้าใจกันแล้ว บัญหาใน
เรื่องคะแนนเสียง ก็มีคำอธิบาย แบ่งออกเป็น ๒ ประเด็น คืออันหนึ่งเช่น
๓๐ วันตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอันหนึ่ง คือกึ่งหนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่า
๒ ใน ๓ ผู้ใดเห็นว่าคะแนนเสียงควรจะเข้าไปตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : ผู้ใดเห็นว่าควรจะกำหนดคะแนน
เสียงให้เป็น ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกรัฐสภา ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๗ คน

ทำการแทนประธานสภาฯ : เป็นอันว่าคะแนนเสียง ๒ ใน ๓
ของรัฐสภา หมดเวลาแล้ว ข้าพเจ้าขอมีประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๑๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายเกษม บุญศรี	นายเจริญ มั่นชาติโร	ผู้ตรวจรายงาน
ขุนคองฤกษ์ศรีษะขจร	นายประเสริฐ บัณฑิตคุณ	"
หลวงองค์คนานุรักษ์	นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	"
พ.อ. ถิ่น จำนงภูมิเวท	นายสรินทร ดัฬถาวร	"
นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	นายสุชนิษฐ์ จิตรภักดิ์	"
	นายศิริ มนต์ไทรเวศย์	"

LIRT

๑๑๘๗

นายเด็ก จารุณีฐิ	ผู้ตรวจงาน
นายพิพัฒน์ เขกะโรทิต	„
นายตอง เจียรพงค์	„
นายโชค คุปตะวาทิน	„
นายอุดม พถอยตั้งวาทย์	„
นายประภักดิ์ จินตามัย	„

นายหยุด แสงอุทัย
เลขาธิการสภาข้าราชการ

ศรีธรรมมาธิเบศ
ประธานสภาข้าราชการ

Legislative Institutional Repository of Thailand